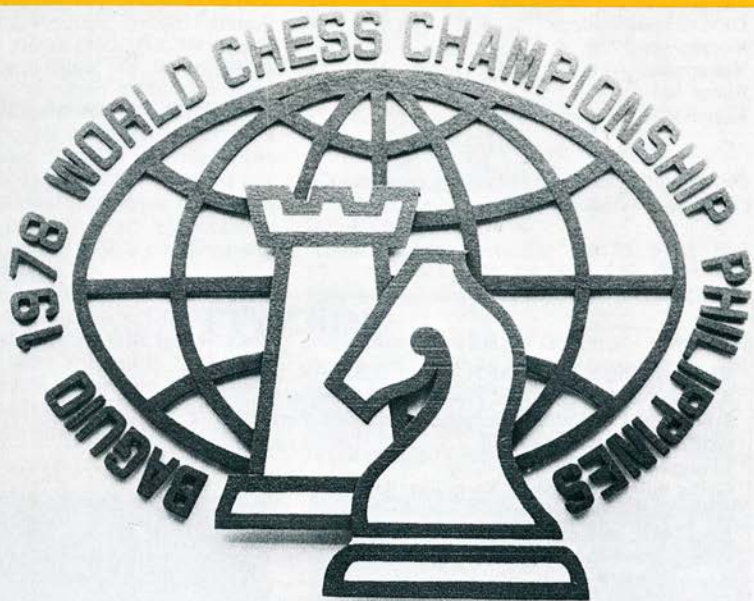

Tidskrift för SCHACK

6

Årgång 84 • Augusti • 1978

KARPOV-KORCHNOI

Tidskriftskommitté:

Ansvarig utgivare Fil. dr. Eric Uhlin, tel. 0303 - 102 51
 Ekonomichef Arne Berggren, tel 031 - 25 57 76
 Redaktion Lars Göran Ribbeck, tel. 031 - 14 55 28
 Ägare Sveriges Schackförbund
 Prenumerationspris inom Europa kr. 55:—, utom Europa \$12:50

INNEHÅLL

SM 1978	161	Konferens i Luxemburg	175
SM-gruppen 1979 och 1980	168	VM 1978	177
Ur tävlingskalendern	168	Partier	181
Kongressen 1978	169	Studier	194
Valrapport	169	Problem	195
Junior-SM	170		
Korr-SM till Ulf Svensson	174	Manuskript och annonser till TfS/2 senast den 6/9.	

Omslagsbilden: Från VM-matchen i Baguio City. Foto: Virgilid Pineda.

BOKNYTT

Brøndum: BENT LARSEN – the FIGHTER, algebr., inb.	49:—
Adams: Najdorf poisoned pawn (Chess Player)	30:—
J-Bulletin: IV. Vidmar memorial, Ljubljana-Portoroz.	16:—
Griffiths: Hastings 1977/78	15:—
Lindgren: Maskrosor	inb 45:—
Geller mfl: The Najdorf Variation (RHM)	50:—
Hort: Portoroz/Ljubljana Grandmaster tourn. 1975 (RHM)	38:—
Levy: Wijk aan Zee 1975 (RHM)	38:—
Freidl: Das Moderne Blackmar-Diemer Gambit II	48:—
Keene: Aktive Eröffnungs-Strategie	24:—
Levy O'Connell: How to play the Sicilian Defence	30:—
Anastasov: Skopje 1976 (I. Karpov)	18:—
Novrup: Korchnoi, Skakkens Springer	9:—
Karpov: Wie ich kämpfe und siege	48:—
Korn: Moderne Schacheröffnungen, 11 Aufl.,	92:—
Barden/Harding: Guide to the Chess Openings	58:—
Jensen: Esbjerg 1978, off. bulletin	27:—
Albrecht: Wijk aan Zee 1978 40. Hoogoven Schaakt	18:—
Wade/Blackstock/Thomas: 45th USSR Championship, final	14:—
Wade/Blackstock/Thomas: Bugojno 1978	18:—

Moms och porto tillkommer – Snabba leveranser

Skånes Schackförlag - The Chess House

Linnégatan 65, 216 15 Malmö Studiestraede 24 DK-1455 Köbenhavn K
 Ordertelefoner: 040/16 28 61 — 15 45 03 — 45 26 10 00945/114 62 91 (direkt)
 Svenskt postgiro 63 19 45-3. Bankgiro 312—7958. Danskt postgiro 58715.
 Norskt postgiro 9 92 45. Finskt postgiro 1121 19-5

SM 1978

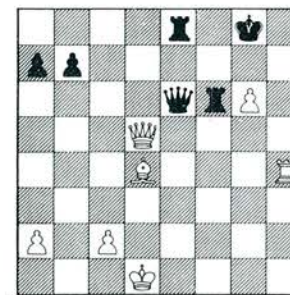
Debutanterna ordnade festligt farväl

SM-gruppen som den såg ut 1965–1978 är borta kanske för alltid. Sörjd och saknad av de flesta som fick vara med och spela där. Bortopererad av folk som inte bättre begrep...

Riktigt så illa kanske det inte behöver bli, men visst kan SM-gruppen få huvudrollen i ett SM-referat för en gångs skull. Nu när vi inte har någon Sverigemästare att hylla. Årets SM-tävling slutade nämligen med delad seger för Nils Gustaf Renman och Harry Schyssler.

Visst hade det brister det gamla systemet. I år kom t.ex. Roland Ekström inte med trots 8,5 p och 8:e plats i förra SM. Men visst gav det debutanter chansen att komma fram i ljust. Fem gånger hände det att SM-vinnaren kom direkt från seger i kl M året dessförinnan. Det kan bli en 6:e gång...

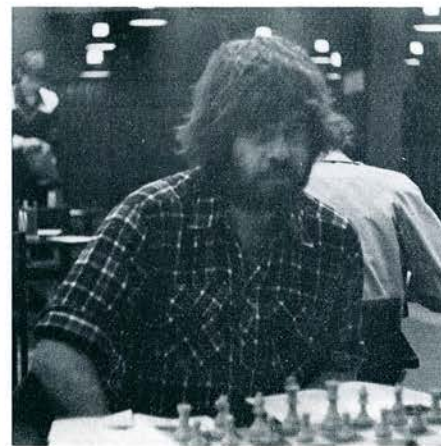
Årets SM kom att bli debutanternas SM. Minst bra av dessa lyckades Ulf Korman. Men trots en urusel start fortsatte han att kämpa och hela tiden spela allt bättre. I 13:e och 14:e ronden skulle han vunnit mot Dan Cramling resp. Harry Schyssler. Ett stiltrent kungsangrepp med bonde- och kvalitéoffer ska just fullkomnas...

Men i stället följer ett remianbud (tidsnöd...) föregånget av 36. D×e6?

Den vackra vinstvägen var 36. Th8† Kg7 37. D×b7† K×g6 38. Dh7† Kg5 39. Dh4† osv. Korman såg tornschacken, men hann inte räkna på resten.

En blomma också till älderman i sällskapet. Anton Fridh, 40 år äldre än yngste man och minst av allt någon debutant. Vid ett tillfälle mot slutet av turneringen ställde sig TfS-rapportören att betrakta Anton som formligen lyste spelglädje och kärlek till schacket. Anton

Det slutade med delad seger i SM 1978 mellan Nils-Gustaf Renman och Harry Schyssler. Särspel följer.

startade eländigt, sex raka nollor, den 6:e i form av en präktig örfil från Caissa. I solklar remiställning stängde Anton in sin ena löpare. Pinge Helmertz hade bara att tacka för poäng och turneringsledning.

Vad gör Anton? Han vänder andra kinden till, stoppar pipan, och spelar lugnt vidare. Redan i nästa rond kommer belöningen. Bengt Hammar, genom åren ju en av Caissas mest örfilade, vill vinna vackert, på dragtvång men svisch. Det blev sedan en bra andravecka för Anton, en symbol för l'ancien régime. Det låg ett skimmer...

Dan Cramling, Carl-Magnus Björk, Bengt Svensson – tripp, trapp, trull, födda 59–60 och med 1,5 poängs mellanrum i slutprotokollet, allt efter ålder och vishet.

Bengt Svensson visade vägen, vann i rond 1 ett halvbra parti mot titelförsvarande Axel Ornstein som ville ha mer av sitt franska försvar än ställningen bjöd. Bengt låg sedan i toppen gott och väl halva tävlingen, men tacklade av betänkligt mot slutet, plågad av avbrott ett tag, av tidsnöder hela turneringen igenom. Bengt har problem med sina partianläggningar, valde dessutom ofta galen öppning (jugoslaviskt mot Christer Niklasson...) eller hade ren och skär otur som i partiet mot Bengt Hammar.

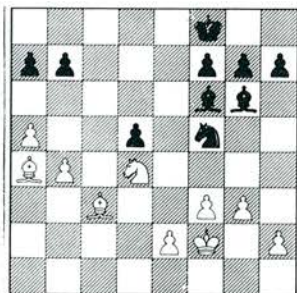
Innan turneringen anförtroddes Bengt att han skulle spela Caro-Kann en gång, om 3. Sc3 så varianten 5. – gxf6. Det blev mot Bengt Hammar. Hur skulle Bengt d.y. kunna veta att Bengt d.ä. slagit variantens upphovsman som vit i ett fritt parti? Vem *det* var? Ingen mindre än Bronstein!

Carl-Magnus Björk som hittills spelat "allt" gjorde upptäckten att det är bättre att specialisera sig. Och skaffa ett försvar mot 1. d4! Nu blev det en hygglig debut och poängutdelning ändå. Men Carl-Magnus kan bättre. Är det att ta till att kritisera 18-åriga debutanter som tar 50 %?

En annan som hela tiden kämpade var Dan Cramling. En försmädlig dragomkastning i 2:a rondan mot Axel Ornstein reparerades raskt genom knockuten på Helmertz i påföljande rond. Sedan följde många remier med mycket innehåll och kamp innan belöning kom i form av tre raka vinster på sluttampen. Dans styrka är energisk förberedelse, taktisk säkerhet i genomförandet av de planer som han inte har problem att finna. Han har nämligen kört igenom de flesta ställningstyper redan.

Men visst är det jättetalanger alla tre. Nu måste Carl-Magnus till det ovan nämnda träna taktisk pregnans och Bengt och Dan lära sig att lite stanna upp i det konkreta räknandet och tänka i strukturer. Ibland kan det vara smart att vara lat...

Men debutanten framför alla andra, det var förstas Nisse Renman. Visst hade vi annat att Renman skaffat sig ett habil schackkunnande – på sina utländska resor inte minst. Men så här bra.. Plötsligt kan vi glädja oss över att ha en spelare av god IM-styrka i våra led. Renman har en ställningsrepertoar som verkar genomtänkt, han spelar positionellt schack. Det blir gärna långa partier, slutspel. Men hela tiden finns där en taktisk glimt i ögonvrån. Se bara på 1:a rondens parti mot Rörvall (svart). Vit har fördel i dansen kring den isolerade bonden. Och så...

31. Sb5!! Vit måste ha räknat ända fram. Rörvall synar med 31. – a6 32. Lxf6 axb5 men så kommer poängen 33. Lxb5 gxg6 34. Lc6! och vinner.

Till Renmans kanske bästa parti i turneringen, det viktiga mot Wedberg i näst sista rondan, återkommer vi i nästa nr.

Mycket säkert spelade också Harry Schyessler, men på honom har vi ju stora pretentioner. Snart blir han IM, men för han ska bli GM verkar fortfarande något fattas, svårt att säga

Tom Wedberg blir säkrare och säkrare i sitt spel. 1977 blev det en fjärdeplacering, 1978 blev det en tredjeplacering, vad kan det bli 1979?

vad. På partiavd. finns lite lösa funderingar i anslutning till partiet mot Bo Bengtsson.

Särspellet mellan Renman och Schyessler lovar att bli högtintressant och kan tänkas komma igång i oktober. Det finns en idé om att spela "först till fixerat antal vinster (2?) utan gräns". I sådana fall är det numera befogat att önska *båda* lycka till.

De övriga då? Största besvikelse förstas var Axel Ornstein som var mycket osäker. Kanske tidningsjobb och fru Borislavas många avbrott i kl M ursäktar Axel som ju varit överlägsen de fyra gånger han ställt upp. I utländska turneringar går det ju allt bättre för Axel. Det finns liten anledning till oro.

Tom Wedberg har jobbat, det syns, och hans 3:e-plats är helt motiverad. Lite mer innehåll har det också börjat bli i Lars Karlssons partier, men det är ett svaghetsbevis på SM-gruppen att denne glade kämpes partianläggningar inte oftare vederläggs.

Börje Jansson klagade på otränning – det gör han alltid när han bara jobbar med schack dubbelt så mycket som de flesta konkurrenterna. Börje håller länge än, gör aldrig en dålig andra

SM-vecka. I år friskade han i med 1. e4, det tyder *inte* på stagnation.

Christer Niklasson tillhörde dem som spelade bäst, men tidsnöd och dåliga nerver satte stopp för prisplacering. Otur hade också Bo Bengtsson som annars *spelade* minst lika bra som förra året. Pinge Helmertz och Göran Rörvall kämpade hela tiden väl. Pinge som brukar kamma ung, noll första SM-veckan för att ta i det närmaste 100 % den andra gjorde i år tvärtom.

En efterhängsen förkyllning gjorde det svårt för förbundskapten Hammar att få större poängutdelning. Han får i stället glädja sig åt att nivån på svenskt elitschack är i kraftigt stigande. Synd bara att det kanske var sista gången på ett bra tag som man kunde så många av våra bästa samlade vid angränsande bräden. Berger är död. Han leve!

Gunnar Johansson

(Åtskilligt ytterligare material från Degerfors måste, framförallt pga VM-matchen, stå över till TfS/7. Samma gäller för partiavdelningen. Red.)

SM 1978

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Plc	
Renman (3)	X	1/2	1	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	0	1	1	1	10 1/2	1-2	
Schyessler (9)	1/2	X	1/2	1/2	1	1	1/2	1/2	1	1	0	1/2	1	1	1/2	1	10 1/2	1-2
Wedberg (12)	0	1/2	X	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	9 1/2	3	
Cramling (8)	1/2	1/2	1/2	X	1/2	0	1/2	0	1/2	1/2	1	1/2	1	1	1	9	4	
Karlsson (13)	0	0	1/2	1/2	X	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1	9	5	
Jansson (5)	1/2	0	1/2	1	1/2	X	1	1	0	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	8 1/2	6	
Björk (15)	1/2	1/2	0	1/2	0	0	X	1/2	1	1/2	1	1	0	0	1	7 1/2	7	
Ornstein (10)	1/2	1/2	0	1	1/2	0	1/2	X	1/2	1	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1	7 1/2	8
Niklasson (2)	1/2	0	0	1/2	0	1	0	1/2	X	1/2	1	1/2	1	1	0	1	7 1/2	9
Bengtsson (1)	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1/2	X	0	1/2	1/2	1	1/2	1	7	10	
Helmertz (11)	0	1	0	0	0	1/2	0	1/2	0	1	X	1/2	1	0	1	6 1/2	11	
Hammar (4)	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	X	1	1/2	1/2	0	6 1/2	12
Svensson (7)	1	0	1/2	0	1/2	0	1	1	0	1/2	0	0	X	1/2	0	1	6	13
Rörvall (14)	0	0	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	0	0	1	1/2	1/2	X	1	0	6	14
Korman (6)	0	1/2	1/2	0	0	0	0	1/2	1	1/2	0	1/2	1	0	X	0	4 1/2	15
Fridh (16)	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	X	4	16

Siffrorna inom parentes anger inlottningen.

MÄSTARKLASSEN

Grupp 1

1. Jan Runnby, Lundby SS, 8,5 p, 2. Anders Wigrén, Lund ASK, 8, 3. Lennart Roxendahl,

Jönköping SS, 7, 4. Jonny Becker, Uppsala ASK, 6,5, 5. Leif Lindén, SS Manhem, 6, 6. Anders Wengholm, Alingsås SS, 6, 7. Felix Nordström, Wasa SK, 5, 8. Borislava Borisova, Nacka SK, 5, 9. Bengt Lindberg, Sollentuna SK, 5, 10. Henryk Dolata, Linköping ASS, 4, 11. Kenneth Josefsson, Solna SS, 3, 12. Håkan Lennerstad, SS Manhem, 2.

Grupp 2

1. Christer Bergström, Solna SS, 9 p, 2. Stefan Ivarsson, Åstorp SS, 8,5, 3. Hans Nordman, Boden SK, 7, 4. Curt Gruvæus, Örebro SS, 7, 5. Christer Hartman, SK Rockaden 6, 6. Thomas Welin, Täby SK, 5, 7. Gunnar Johansson, Borås SS, 5, 8. Gerner Carlsson, Helsingborg SS, 5, 9. Ronny Andersson, Bromölla SK, 4,5, 10. Ulf Svensson, SS Allians, 4, 11. Malte Ohlsson, Gnarp SK, 3, 12. Leif Gunnarsson, Kristallen SK, 2.

Grupp 3

1. Jan-Olov Lind, Ervalla SS, 8,5 p, 2. Taisto Varjomaa, Fagersta SS, 8, 3. Mats Carlsson, Wasa SK, 6,5, 4. Conny Holst, Limhamns SK 6, 5. Åke Westin, Hässleholm SK, 5,5, 6. Gösta Svenn, SK Kamraterna, 5,5, 7. Torbjörn Larsson, Lundby SS, 5, 8. Mikael Johansson, Aga SK, 5, 9. Magnus Bergström, Solna SS, 5, 10. Sixten Cederlind, Karlskoga SK, 4, 11. Jonny Blomkvist, SK Rockaden, 3,5, 12. Tomas Carnstam, Lund ASK, 3,5.

Grupp 4

1. Ulf Elfvin, Kungsbacka SK, 9, 2. Peter Östberg, SK Kamraterna, 8,5, 3. Åke Olsson, Wasa SK, 8,5, 4. Roland Jönsson, Åstorp SS, 8,5, 5. Ralf Åkesson, SK SASS, 7,5, 6. Lennart Asplund, Forshaga SK, 7, 7. Staffan Söderlund, Kristallen SK, 4, 8. Åke Carlsson, Lundby SS, 4, 9. Jörgen Nilsson, Schack-08, 3,5, 10. Leif Svensson, SK Fenix, 3, 11. John Larsson, Avesta SS, 1,5, 12. Ulf Lögdahl, Eskilstuna SK, 1.

Grupp 5

1. Rolf Lekander, Lund ASK, 8 p, 2. Matti Svenn, SK Kamraterna, 8, 3. Erik Diderholm, Uppsala ASS, 8, 4. Thomas Ernst, Limhamns SK 7, 5. Mats Sjöberg, SK Rockaden, 6, 6. Per-Olof Höllfors, Österlen SK, 6, 7. Bo Lennart Oskarsson, Borås SS, 5, 8. Ingemar Schütz, SS Allians, 5, 9. Göthe Gustavsson, Emmaboda SS, 4,5, 10. Håkan Tjernemo, Eksjö SK 4,5, 11. Jan Berglund, Uppsala ASS, 2, 12. Egon Bergman, Gnarp SK, 2.

FÖRSTA KLASSEN

Grupp 1:

1. O.W. Johansson, SS Delectus Märsta, 6,5 p, 2. Siv Bengtsson, Vara SS, 6,5, 3. Johan Sigeman, Uppsala ASS, 5,5.

Grupp 2:

1. Alf Isaxon, Uppvidinge SK, 6,5 p, 2. Avo Raud, Wasa SK, 6,5, 3. Jörgen Abrahamsson, Hova SK, 6.

Grupp 3:

1. Anders Öhman, Stockholms SS, 6 p, 2. Åke Sandklef, Åstorp SS 6, 3. Ulf Norewall, Uppsala ASS 6.

Grupp 4:

1. Mats Öhrndahl, Vänersborg SS, 5,5 p, 2. Tarras Flodmark, Vällingby SS, 5,5, 3. Börje Lindström, Finspång SK, 5.

Grupp 5:

1. Lars Blomström, SK Kamraterna Trollhättan, 7 p, 2. Pia Cramling, SK Passanten Huddinge, 6, 3. Karl Svensson, Vanneberga SK, 5.

Grupp 6:

1. Mats Eriksson, SS Manhem, 6,5 p, 2. Christer Albertsson, Vallentuna SK, 6, 3. Kurt Ahlgren, AGA-Schack, Helsingborg, 5.

Grupp 7:

1. Bo Aurehl, Vasa SK, 7 p, 2. Per Hjalmarsson, Rockaden Umeå, 6,5, 3. Paul Lichenstein, Nacka SK, 6,5.

Grupp 8:

1. Kent Vänman, Rockaden, Umeå, 6,5, 2. Ingvar Persson, Eslöv SK, 6, 3. Sture Arneson, Torsby SK, 6.

Grupp 9:

1. Bertil Andersson, Torskors SK, 7 p, 2. Rune Ljungberg, Wasa SK, 6,5, 3. Håkan Rothén, Nässjö SK, 6.

Grupp 10:

1. Bengt Andersson, Kymbo SK, 6,5 p, 2. Mikael Melander, Jönköping SS, 5,5, 3. Göran Hansson, Solna SS, 5.

Grupp 11:

1. Pavel Lacko, Linköping ASS, 6,5 p, 2. Leif Lindström, Uppsala ASS, 6, 3. Sven Egetorp, Eslöv SK, 5,5.

Grupp 12:

1. Göran Rydell, Lundby SS, Göteborg, 6 p, 2. Göran Marklund, KH-Alliansen -72, 6, 3. Fredy Frydkjær, Karlskoga SK, 5,5.

Grupp 13:

1. Olli Svenn, SK Kamraterna, Göteborg, 6,5 p, 2. Torbjörn Carlsson, Linköping ASS, 6, 3. Gösta Andersson, Kymbo SK, 4,5.

Grupp 14:

1. Sigurd Perlström, Degerfors SS, 6,5 p, 2.

Anders Ebenfeldt, SK Siamesen, Göteborg, 6,5, 3. Jens Schounborg, Rödeby SK, 6.

Grupp 15:

1. Göran Seger, Långshyttan SK, 7 p, 2. Fredrik Agell, Uppsala ASS, 6,5, 3. Åke Hellström, Linköping ASS, 6.

Grupp 16:

1. Lennart Johansson, Vällingby SS, 6, 2. Jörgen Wiiala, Kristianstad SK, 6, 3. Juhani Karasalo, SK Rockaden, Sthlm, 5.

Grupp 17:

1. Bo Hedlund, Lys SK, 6 p, 2. Ragnar Uhlin, Kinna SK, 5, 3. Krister Landgren, Malmö SS, 4,5.

Grupp 18:

1. Jan Johansson, Uppsala ASS, 6 p, 2. Anders Callh, Kungsbacka SK, 5, 3. Leo Vojnov, KH-Alliansen 72, 4,5.

Grupp 19:

1. Bo Plato, Malmö AS, 6,5 p, 2. Michael Carlsson, Värml. Nat. Uppsala, 5, 3. Mats Borg, Avesta SS, 4,5.

ANDRA KLASSEN

Grupp 1:

1. Birger Jonsson, SK Rockaden Ö-vik, 7,0 p, 2. Bertil Karlsson, Laxå SK, 6,5, 3. Sten Dillén, Häverödsdals SK, 5,5.

Grupp 2:

1. Rune Sandström, SK Rockaden, Umeå, 7,5 p, 2. Ingvar Johansson, Bräkne Hoby SK, 6,0, 3. Anders Andersson, Alingsås SS, 5,5.

Grupp 3:

1. Peter Wendelmyr, Örebro SS, 7,5 p, 2. Sven Eriksson, Lerum SK, 7,0, 3. Gustav Larneryd, Malmö AS, 6,0.

Grupp 4:

1. Lars Persson, Alingsås SS, 7 p, 2. Roger Ljungberg, SS Manhem, Göteborg, 6,5, 3. Jörgen Gustafsson, Lerums SK, 5,5.

Grupp 5:

1. Magnus Jansson, SK Rockaden Umeå, 6 p, 2. Bengt Gällmo, Solna SS, 6, 3. Bo Eriksson, Bollnäs SS, 5,5.

Grupp 6:

1. Nils Stenqvist, Vara SS, 7 p, 2. Per Sunde-

lius, Örebro SS, 6,5, 3. Per Allan Johansson, Österlens SK, 5.

Grupp 7:

1. Göran Johansson, Malmberget SS, 6 p, 2. Gunnar Sundman, SK Rockaden, Umeå, 6, 3. Olle Karlsson, Sala SK, 5,5.

Grupp 8:

1. Kent Pettersson, KH-Alliansen 72, 8 p, 2. Ingemar Zerpe, Norrköping, 5,5, 3. Mikael Backlund, Fagerviks SK, 5,5.

Grupp 9:

1. Lennart Nilsson, AGA Schack, Helsingborg, 8,5 p, 2. Erik Olsson, AGA Schack, Helsingborg, 7, 3. Gunnar Berg, SK Rockaden, Sthlm, 6,5.

Grupp 10:

1. Frank Svensson, Schack 08, Norrköping, 7,5 p, 2. Gunnar Bergkvist, Alliance, Bergvik, 7,5, 3. Stig Kärrman, Lerums SK, 5,5.

Grupp 11:

1. Björn Castegren, Osby SK, 7 p, 2. Lars Inge Hedlund, Lys IK, 6, 3. Anders Åsterbro, Skövde SS, 6.

Grupp 12:

1. Björn Ahlander, Malmö SS, 6,5 p, 2. Leif Uppström, Nacka SK, 6, 3. Carl Olof Wiman, Majornas SS, Göteborg, 5,5.

Grupp 13:

1. Per Dahlberg, Borås SS, 7,5 p, 2. Henry Magnusson, Finspångs SK, 7, 3. Tord Lindvall, Markaryd, 4,5.

15-åriga Siv Bengtsson, Vara SS, stod för en historisk nyhet, hon blev den första kvinnliga schackspelare som i ett SM kvalificerat sig till mästarlassen. Foto: Jan Berglund.

Grupp 14:

1. Jan Sandberg, Tranås SS, 7,5 p, 2. Ingemar Johansson, Nybro SS, 6,5, 3. Martin Hagberg, Hässelby SK, 6,5.

Grupp 15:

1. Sixten Kennerud, SS Allians, Skänninge, 7,5 p, 2. Thomas Ingemarsson, Kyrkhults SK, 6, 3. Per Green, SK Kamraterna, Trollhättan, 6.

Grupp 16:

1. Gunnar Aatolainen, Borås SS, 7,5 p, 2. Werner Grosse, Växjö SK, 6,5, 3. Lars Brink, Malmö SS, 5,5.

Grupp 17:

1. Rolf Göransson, Örebro SS, 7 p, 2. Jan Ove Sundqvist, Tibro SK, 6, 3. Gunnar Pousette, Luleå SS, 5,5.

Grupp 18:

1. Gunnar Johansson, Nyköpings ASK, 7 p, 2. Per Anders Albihn, Limhamn SK, 6, 3. Kåre Wahlberg, Sollefteå SS, 5,5.

Grupp 19:

1. Roy Berg, Lundby SS, Göteborg, 6,5 p, 2. Ingemar Ström, KH Alliansen 72, 6,5, 3. Ulf Larsson, Karlskoga SK, 6,5.

Grupp 20:

1. Bert Norman, Fagerviks SK, 6 p, 2. Ingvar Andersson, SK Rockaden, Umeå, 5,5, 3. Sven Holmström, Strängnäs SS, 5,5.

Grupp 21:

1. Sven Andersson, Tanums SS, 7 p, 2. Gunnar Marklund, Värml. Nat. SK, 5,5, 3. Anders Wästerlid, Vällingby SS, 5,5.

Grupp 22:

1. Bo Pettersson, Åkersberga SK, 8 p, 2. Paul Olsson, Lunds SK, 6,5, 3. Björn Marcussen, Luleå SS, 6.

Grupp 23:

1. Jan Lundin, Karlskoga SK, 6 p, 2. Håkan Sträaf, Norrköping SS, 6, 3. Anders Hallgren, Alingsås SS, 6.

Grupp 24:

1. Tommy Nurmi, Bromölla SK, 7,5 p, 2. Rolf Axelsson, Kalmar SK, 6,5, 3. Jan Axel Andersson, Österlens SK, 5.

Grupp 25:

1. Heinz Salomonsson, AGA Schack, Helsingborg, 7 p, 2. Fredrik Danelius, Vällingby SK, 6,5, 3. Jörgen Nilsson, Uddevalla SS, 6.

Grupp 26:

1. Mats Lundström, SK Rockaden, 6,5 p, 2. Bengt Lindgren, Fagersta SS, 6, 3. Leif Bohman, Vänersborg SS, 5,5.

Grupp 27:

1. Björn Ansner, Limhamns SK, 7,5 p, 2. Ingemar Kristiansson, Farsta SK, 7,5, 3. Per Andersson, SK Rockaden, 5.

Grupp 28:

1. Feric Dedic, Jugosl. För. Örebro, 7,5 p, 2. C.E. Erlandsson, LASK Lund, 6, 3. Håkan Olsson, Malmö AS, 5.

Grupp 29:

1. Magnus Dahnberg, Falkenbergs SK, 7,5 p, 2. Sten Bergman, Fagerviks SK, 5,5, 3. Ingvar Gummesson, SK Kamraterna, Göteborg, 5.

Grupp 30:

1. Ulf Bergsten, Schack 08, Norrköping, 6 p, 2. Arne Lundberg, Luleå SS, 6, 3. Stig Idegran, Mark SK, 5.

Grupp 31:

1. Stig Arne Alsén, Malmö AS, 6 p, 2. Börje Lindberg, SK Kamraterna Linköping, 6, 3. Bertil Bjaring, Sätters SK, 5,5.

Grupp 32:

1. Johnny Olsson, Göteborg Spårv.pers., 5,5 p, 2. Gunnar Kärrlander, Fagerviks SK, 5,5, 3. Stefan Winge, Bollmora SK, 5.

Grupp 33:

1. Knut Jakobsson, Majorna SK, Gbg, 6 p, 2. Viljo Koski, Lidköpings SS, 6, 3. Anders Kling, Östervåla Schack, 5,5.

Grupp 34:

1. Sven Simonsson, Vara SS, 6 p, 2. Conny Svensson, Vällingby SS, 5,5, 3. Björn Alen-falk, Linköpings ASS, 5.

Grupp 35:

1. Stig Sjögren, Örebro SS, 6,5 p, 2. Adam Winberg, Eskilstuna SK, 6, 3. Ludvig Jensen, Åstors SS, 5.

TREDJE KLASSEN**Grupp 1:**

1. Mikael Johansson, Älvsbyn SS, 7,5 p, 2. Peter Kruuse, Kristallen SK, Stockholm, 6, 3. Claes Peter Haväng, Österlens SK, 5,5.

Grupp 2:

1. Anders Olsson, Landskrona SK, 8,5 p, 2. Allan Maxe, Linde SK, 6,5, 3. Rickard Bussqvist, SK Fenix, Borås, 6.

Grupp 3:

1. Jan Åke Pettersson, Åkersberga SK, 7 p, 2. Mats Wikström, Ervalla SS, 5,5, 3. Elis Eriksson, Karlstad ASS, 5.

Grupp 4:

1. Hans Ove Sjödin, Hofors SK, 7,5 p, 2. Folke Hagström, Haninge SS, 6, 3. Anders Liljeborg, Staffanstorps SK, 5,5.

Grupp 5:

1. Geir Widlund, Kristinehamns SS 7 p, 2. Bengt Olsson, Limhamns SK, 6,5, 3. Krister Blom, Eskilstuna SK, 6,5.

Grupp 6:

1. Osvald Feldt, Kyrkhults SK, 7 p, 2. Anders Bytar, Värml. Nat. SK, 6,5, 3. Mats Nilsson, Kristinehamns SS, 6.

Grupp 7:

1. Bengt Eriksson, Osby SK, 7,5 p, 2. Christer Thunberg, Värnamo SS, 5,5, 3. Kurt Alteby, Östervåla Schack, 5,5.

Bengt Ekenberg, svensk mästare i veteran-klassen 1978. Foto: Jan Berglund.

Grupp 8:

1. Jean Persson, Göteborg SS, 6,5 p, 2. Börje Skoog, Osby SK, 5,5, 3. Börje Johansson, Ek-sjö SK, 5,5.

Grupp 9:

1. Mats Norberg, Östervåla Schack, 6,5 p, 2. Stig Gransing, Kymbo SK, 5,5, 3. Birger Lindgren, Fagersta SS, 5.

Grupp 10:

1. Magnus Jakobsson, Vara SS, 6 p, 2. Matts Karlgren, Ervalla SS, 6, 3. Anders Bäckström, Boden SK, 6.

Grupp 11:

1. Jörgen Nyberg, Vanneberga SK, 6 p, 2. Åke Bussqvist, Fenix, 5,5, 3. Erik Persson, Malmö AS, 5.

Grupp 12:

1-2 Nils Uhlén, Falu SK, 7,5 p, Ove Nilsson, Linköpings ASS 7,5, 3. Harald Eriksson, Gö-taverkens SK, 5.

Grupp 13:

1. Olle Svensson, SK Poseidon, Göteborg, 6,5 p, 2. Risto Mettovaara, Fagersta SS, 6, 3. Ma-ri-Anne Pettersson, KH-Alliansen 72, 5.

VETERANKLASSEN – ELIT

1. Bengt Ekenberg, Helsingborgs SS 7,5, 2. K.E. Gannholm, Burs SK 7, 3. Åke Boman, SK Kamraterna Trollhättan 6,5, 4. Erik Kjell-

Rune Leijonborg – ett i den öppna veteran-klassen. Foto: Jan Berglund.

berg, Finspångs SS 5, 5. Gösta Berg, Östersunds SS 4,5, 6. Jean Mörby, Lidköpings SS 3,5, 7. Holger Moberg, Sollefteå SS 3,5, 8. Anders Boström, Wasa SK 3, 9. Svante Söderkvist, Karlskoga SK 3, 10. Artur Alexandersson, Nyköpings ASK 2,5.

VETERANKLASSEN – ÖPPEN

1. Rune Leijonborg, SK-47 Mariestad 7, 2. Gösta Lillberg, Katrineholm SK, 6,5, 3. Hugo Sundqvist, Hägersten SK, 6, 4. Bertil Bohm, Göteborg SS, 5,5, 5. Nils Jerrefalk, Össeby SK, 5,5, 6. Åke Jyfors, SK Kamraterna 5,5, 7. Ernst Persson, SK Kamraterna, 5,5, 8. Olof Nygren, Bollnäs SS, 5, 9. Ragnar Ohlsson, SS Manhem, 5, (20 delt.).

SM-BLIXTEN

Ett 160-tal spelare deltog, uppdelade i åtta förgrupper. 1-or, 2-or och 3-or till A-, B- resp. C-final. I den dubbelrondiga A-finalen blev det delad seger för Lars Karlsson, Vällingby, och Harry Schyessler, Limhamn. De tog 11/14.

SM-gruppen 1979

Efter beslut av kongressen kommer SM i fortsättningen att varje udda år avgöras i en schweizergrupp om c:a 40 deltagare och 13 ronder. Premiären sker redan nästa år i Borås. Till denna utökade SM-grupp är följande spelare kvalificerade:

Samtliga 16 från årets SM-grupp
Ettorna och tvåorna från årets fem M-grupper

Alla stormästare och internationella mestare
Ettorna och tvåorna i de 12-manna Bergergrupper som spelas kommande påsk

Vidare har Cs rätt att sätta in två deltagare

SM-gruppen 1980

Varje jämnt år återuppstår den 16-manna Bergergruppen. Till denna turnering (Luleå 1980?) går de första **åtta från** nästa års **SM-grupp**, två man från nästa års schweizergrupp (som udda år alternerar med de jämna årens Bergergrupper) för kl M, 2-3 man ur mängden, 1978 års **SM-vinnare** samt **tre** man från 1980 års ÖSM förutom en ev. Cs-plats.

Kommentar

Kanske det är dags att pröva något nytt även om erfarenheterna från utlandet av nations-

mästerskap som avgörs efter schweizersystem inte är särskilt goda. Det finns risk för förflackning, att de bästa spelarna inte ställer upp, då vid OS-uttagningar större hänsyn tas till internationella meriter, titlar o dyl, att de udda årens schweizer-SM inte blir något annat än ett "slutet" Öppet SM.

Fastän idén med Bergergrupper för kl. M vid påsk härrör från skrivaren tycker han det är synd att det ska gå ut över Öppna SM som alltså inte återkommer förrän påsken 1980, trots att det redan blivit ett uppskattat inslag i den magra turneringsfloran under sin korta existens 76-8. Det är alltså fritt fram för huga-de arrangörer av något nytt "Open" påskarna 79, 81, 83... "Men undvik krock med Gausdal", ber man på norskt håll.

I Cs-förslaget står att det nya systemet ska prövas i minst två år. 3-4 är nog nödvändigt för en utvärdering.

Något oegentligt har det nya redan börjat verka, men eftersom ingen drabbas så... I stället kunde några "eviga tvåor" ta steget upp i SM-gruppen.

Ytterligare en fördel med det nya – och att det redan börjat fungera – är att Roland Ekström kan få upprättelse. Han lyftes ur årets SM trots 8,5/15 1977, men kan väl rimligen räkna med att lyftas tillbaka till Borås-SM?

Gunnar Johansson

Ur tävlingskalendern

Augusti

25/8-2/9 Int. turn. Eksjö.
30/8-21/9 Tjigorin minnesturn., Sotchi, Sovjet

September

1-15 Int. stormäst. turn., Tilburg, Holland
1-15 Int. turn. Bieszczady, Iwonicz Zdroj, Polen
1-17 Int. turn., Zabrze, Polen
2-10 Öppen int. turn., Schiltigheim/Strasbourg, Frankrike. 9 ronder schweizer.
5-10 Europacupen i Borås
10-21 VM för synskadade, Brygge, Belgien
10-26 Carlos Torre minnesturn., Mexico
15-30 Int. turn., Rzeszow, Polen
16-17 Öppen snabbshackturnering för 4-mannalag, Kiel (A. Brinckmann minnesturn.)
18-24 Öppna int. österrikiska mästerskapet, Graz. 7 ronder schweizer.
29-1 okt. Chelmsford Congress, England
29-7 okt. "Goldcup", öppen turn. Brixen/Bresanone (sydtyrolen). 9 ronder schweizer.

Kongressen

Förbundsordföranden Christer Wänéus öppnade med några ord 1978 års kongress och överlämnade ordet till kommunstyrelsens v. ordförande Gunnar Ström, som hälsade Sveriges schackfolk hjärtligt välkomna till Degerfors.

I det följande anförandet uppehöll sig Christer Wänéus inledningsvis vid det ökade antalet registrerade medlemmar i Sveriges Schackförbund, ett glädjande och uppseendeväckande faktum särskilt sett mot bakgrunden att förbundet – enligt uppgift från Statens Ungdomsråd – är det enda riksförbundet som under senaste verksamhetsår ökat sin medlemsstock. Bland annat positivt under det gångna verksamhetsåret framhöll Wänéus den ökade tävlingsverksamheten, såväl nationellt som internationellt, och det goda samarbete och arbetsglädje som f.n. kännetecknar svenskt schackliv.

Wänéus tog tillfället i akt att framföra ett förslag från Cs att till förbundets hedersledamot utse Kristian Sköld, Stockholm. Kongressen beslöt enhälligt enligt förslaget.

Med anledning av SSF:s 60-årsjubileum 1977/88 hade Cs beslutat om en speciell jubileumsplakett till Erik Lundin, Stockholm, Bengt Ekenberg, Helsingborg, Sven Carlsson, Järpås, Gösta Danielsson, Stockholm, Kristian Sköld, Stockholm, Bengt Hörberg, Stockholm, Folke Ekström, Saltsjöbaden och Martin Johansson, Wikmanshyttan. De tre förstnämnda var närvarande och erhöll personligen den speciella utmärkelsen under kongressdeltagarnas applåder.

Som första punkt på kongressförhandlingarna valdes till ordförande landstingsrådet Nils Wallander, Karlstad. Stadgeenliga ärenden avklarades snabbt till frågan om Cs:s verksamheter med resultat- och balansräkning kom upp. Sören Björnert, Boxholm, knöt an till den kritik han uttalat vid föregående kongress och anklagade i ett flertal anföranden Cs och kansli för en mängd försummelser och felgrepp alltifrån forskningsaffären 1976 och extrakongressen i Karlstad 1977 till dagens datum. Det gavs svar från ombuden Björnert nu fick på sin kritik var om möjligt ännu minimalare än vid kongressen i Stockholm 1977. Kongressen fastställde balansräkningarna och beviljade Cs ansvarsfrihet.

Nästa punkt på dagordningen var förslag till nytt system för tävlingarna om sverigemästerskapet, frågan bordlades vid föregående kongress och det var nu fjärde året i följd som ärendet kom upp till behandling. Lars Holmstrand redogjorde för de olika turerna sedan 1974 och presenterade ett något reviderat förslag från Cs (se artikeln SM-gruppen 1979 och 1980 på sid. 168 i detta nr av TfS). Ett flertal ombud yttrade sig i frågan och meningarna var

nu liksom tidigare delade. Efter votering beslöt kongressen i enlighet med Cs:s förslag.

I övrigt beslöt kongressen att tillstyrka förslaget från Hallands SF om en tidigareläggning av valkommitténs rapport till distriktsförbunden till den 1/4. Då det emellertid rörde sig om en stadgeändring fordrades en majoritet på 2/3, en siffra som ej uppnåddes vid den följande voteringen, resultatet blev alltså att motionen avslogs. En motion från Cs om höjning av medlemsavgiften för seniorer från Kr 15:— till Kr 20:— antogs enhälligt av kongressen.

Kongressen avslutades med ett tack från förbundsordföranden till Degerfors kommun, arrangörer och övriga funktionärer.

Efter kongressen hälsade Rune Emanuelsson välkommen till 1979 års kongress och SM-tävlingar i Borås.

Vid en efterföljande fri diskussion debatterades livligt ett flertal frågor, främst olika möjligheter att finansiera deltagandet av ett damlag i OS i Argentina.

LGR

VALRAPPORT

Ordförande: Christer Wänéus, Norrköping, omval.

Ledamöter: Stig Jonasson, Uppsala, Lars Holmstrand, Uppsala, Lars Göran Ribbeck, Göteborg, Åke Alexi, Sundsvall, samtliga omval, och Erik Stenberg, Stockholm, nyval. (I Cs kvarstår de av 1977 års kongress på 2 år valda Tore Johansson, Clemensnäs, Rune Emanuelsson, Borås, Bernhard Karlsson, Eksjö, Yngve Anderberg, Sjöbo och Göran Malmsten, Arboga).

Suppleanter: Stig Östblom, Gävle, och Solveig Haraldsson, Vikingstad, båda omval.

Revisorer: Bo Jansson, Stockholm, omval, och Yngve Aspström, Göteborg, nyval, med Nils Lindvall, Linköping, och Elof Bodgren, Karlstad, båda omval, som suppleanter.

Ungdomskommitté: Rune Emanuelsson, Borås (ordf.), omval, samt ledamöterna Lenart Nilsson, Malmö, omval, och Björn Kobbel, Göteborg, nyval. Maria Sandström, Stockholm, hade avböjt omval.

Representanter i Nordiska Schackförbundet: Christer Wänéus, Norrköping, och Lars Holmstrand, Uppsala, båda omval.

Representant i FIDE: Stig Jonasson, Uppsala, suppleant Yngve Anderberg, Sjöbo, båda omval.

Representant i ICCF: Erik Larsson, Nymöla, omval.

Valberedning: Börje Jansson, Norrtälje (ordf.), Carl-Eric Erlandsson, Lund, Mats Andersson, Tanum, samtliga omval.

Anders Lundin juniormästare

En förening med stor bredd på ungdomssidan får också med tiden en stark topp. Den saken har på nytt bevisats av Schackklubben Passanten i Huddinge som inom loppet av tre år producerat två svenska juniormästare: 1975 Dan Cramling och i årets JSM Anders Lundin. Utan något större besvär tog den senare hem sin förgrupp och därpå finalen i säker stil. På andra och tredje plats tog Ingemar Svensk, Kallhäll, och Anders Larsson, Luleå, steget in bland de topprankade svenska juniorerna.

Anders Lundin har varit ett aktuellt namn under flera år. Han är född den 17/4 1960 och har gjort många fina insatser i Stockholms JDM och för sin klubb i Allsvenskan. Förra året blev han fyra i juniorfinalen. Degerfors betydde sista chansen för 18-åringen att bli juniormästare. Och han klarade det!

Bland de förhandstippade titelaspiranterna fanns Björn Andersson, Göteborg, Anders Larsson, Luleå, och Kent Rörqvist, Uddevalla – Lundin var alltså ingalunda ensam om favoritskapet. Men det finns en tyngd i hans spel som till sist fällde utslaget – och som bådar gott för framtiden! Positionellt men ändå vasst när så behövs – undra på att motståndarna var fulla av respekt. Utan nederlag i något av de 15 partierna samlade han målmedvetet sina poäng ända fram till slutsegern. Med starkt självförtroende kan han nu fortsätta marschen i Dan Cramlings fotspår.

Kvalgrupperna

Med sammanlagt 158 deltagare var 1978 års JSM kvantitativt något mindre än föregående års tävlingar. Men spelstyrkan i de omsorgsfullt sidade grupperna var lika hög som tidigare. Och aldrig har någon arrangör varit lika generös med antalet priser – inte mindre än nio pristagare i var och en av de åtta grupperna. Man kunde kanske den här gången ha väntat sig fler flickor i det vanligen så pojkdominerade JSM, eftersom det av brist på anmälningar ej kunde ordnas en särskild flickklass. De flickor som ställde upp, bet emellertid gott ifrån sig. Siv Bengtsson och Pia Cramling blev gruppteor, Anette Holst, Limhamn, sjuå, och Christina Nyberg, Vallentuna, nia, för att nämna de bästa resultaten på spinnsidan. Här följer en kort rapport om vad som i övrigt hände i grupperna:

Grupp 1: Här spelade den blivande juniormästaren Anders Lundin, som under hand skaffade sig ett halvpoängsförspång framför en hel svärm konkurrenter. Matts Grafström, Rockaden Sundsvall, kom emellertid starkt och inhämtade Lundin i rond 6. Tommy Revai, Kallhäll, spelade också säkert men avslu-

Anders Lundin. Foto: Jan Berglund.

tade med hela sex remier. Till de positiva överraskningarna hörde vidare Adam Winberg, Eskilstuna. Winberg förlorade mot Peter Lundstedt, Torskors, men besegrade i sista rondan Grafström. Och så tog Lundin hem gruppen en hel poäng före sex spelare, som måste skiljas av kvalitetspoäng.

Grupp 2: Under flera SM har Jörgen Abrahamsson, Hova, klappat på porten, och man trodde nog att han efter en fin start skulle gå till final den här gången. Men i näst sista rondan mötte han sitt öde i Roger Larsson, Norrköping. Under tiden hade Mats Andersson, Umeå, efter förlust mot Abrahamsson i första rondan börjat ett staketbygge, som gav honom gruppsegern en poäng före Abrahamsson, Larsson, och de likaledes fint spurtande Björn Castegren, Osby, och Mikael Carlsson, Uppsala.

Grupp 3: Göran Marklund, Kumla-Hallsberg, har på sistone fått format på sitt spel och han tog snart ledningen. Men nu fanns ju förstas Björn Andersson, Manhem, i gruppen. De möttes i rond 6 i ett finalbetonat parti som

vanns av Björn. På målsnöret spurtade Göran ikapp men 2 kvalitetspoäng gav i alla fall den rutinerade Manhems-spelaren företrädet. O-besegrad och värd en ännu bättre placering var Luleås Gunnar Pousette, trea, och de båda framtidslöftena Anders Kling, Östervåla, fyra, och Johan Ingbrandt, Norrköping, femma.

Grupp 4: Det fanns många som ville ha ett ord med i laget i den här gruppen, t.ex. fjolårsfinalisten Tomas Olhem, Västerås. Talangfulle Anders Larsson, Luleå, startade fint efter bl.a. en inledningsseger mot Siv Bengtsson, Vara. Mötet Larsson-Olhem slöt remi. Men så fanns det en joker i gruppen, den stora överraskningen Sune Johansson, Söderhamn, som inte aktade för rovt att i slutronderna i tur och ordning besegra Larsson och Olhem. Därmed slutade han jämtes med Larsson och blev tvåa på något sämre kvalitet. Siv Bengtsson visade sin klass och blev trea före Olhem och två dalmasar, som det gäller att se upp med i fortsättningen: Peter Olsson, Avesta, och Mikael Apel, Horndal.

Grupp 5: Här fanns det en klar gruppsegare – trodde man – efter rond 5, då Michael Berg, Hässelby, hade lika många helpoäng, inhöstade mot så svåra konkurrenter som Magnus Fäldt, Norrköping, Christian Bergman, Karlstad, och Jan Johansson, Uppsala. Men ödet ville annorlunda. Berg förlorade slutronderna mot vackert spurtande Johan Parin, Växjö, som blev ensam tvåa, och Jan Ståhlberg, Katrineholm, fyra. Och gruppsegern gick klart till Magnus Fäldt – inte precis oväntat, eftersom Fäldt gjort bra ifrån sig tidigare, t.ex. grupp-två i JSM förra året.

Grupp 6: Överraskningarnas grupp, där man länge hade för sig att avgörandet skulle falla i en kapploppning mellan Huddinges Pia Cramling, som ju var så snubblade nära redan förra året, och Uppsalas Fredrik Agell, sedan de båda delat poängen i tredje rondan. Men Pia mötte så småningom sitt öde och förlorade mot Tomas Engqvist, Enköping, som blev tvåa knappt på kvalitet före Pia. Agell föll i sista rondan mot den som sensationellt skulle vinna gruppen, Tomas Olsson, Vällingby. Därmed kanade Agell ned till fjärde plats före Kurt Setterqvist, Luleå. Sexan Stefan Marklund, Kumla-Hallsberg, var ensam om bedriften att besegra Tomas Olsson och blev sexa.

Grupp 7 betydde ett genombrott för Ingemar Svensk, Kallhäll, en spelare som på kort tid vuxit till sig både bokstavligen och spelstyrkemässigt. Behärskat avvisade han de flesta attacker från flera namnkunniga motståndare och tog gruppsegern utan nederlag på 6 1/2 poäng. Tvåan Stefan Winge, Bollmora, åkte på en blåsning i rond 3 mot Kumla-Hallsbergs Gunnar Eriksson, men kom starkt igen och

besegrade bl.a. Martin Bennulf, Lidköping – dennes enda nederlag- och Rikard Andersson, Motala, som blev fyra efter Bennulf. Bra insatser gjorde också Leif Haglund, Katrineholm, och Leif Westlund, Hofors, femma resp. sexa.

Grupp 8: Alla utom konkurrenterna i gruppen unnade nog Janne Westlund segern, Janne som två år i följd varit bara en halv poäng från juniormästartiteln. Hoforsgrabben fick det emellertid oväntat motigt, särskilt i femte rondan, då han förlorade ett dramatiskt och avgörande parti mot Kent Rörqvist, Uddevalla. Och så behöll då den talangfulle bohuslänningen sitt poängförspång och blev gruppsegare före Westlund och Jan Lundin, Karlskoga, som gjorde en fenomenal spurt. Fyra och femma blev Stefan Bergman, Uppsala, och Lenart Haraldsson, Skänninge-Allians, båda på goda 5 poäng.

Juniorklassens kvalificeringsgrupper

Grupp 1: 1) Anders Lundin, Passanten, Huddinge, 6, 2) Matts Grafström, SK Rockaden Sundsvall, 5, 3) Tommy Revai, Kallhälls SK, 5, 4) Adam Winberg, Eskilstuna SK, 5, 5) Håkan Stråäf, Norrköpings SS, 5, 6) Peter Lundstedt, Torskors SK, 5, 7) Henrik Dehlyrd, Kungsbacka SK, 5.

Grupp 2: 1) Mats Andersson, SK Rockaden Umeå, 6 1/2, 2) Jörgen Abrahamsson, Hova SK, 5 1/2, 3) Roger Larsson, Schack 08 Norrköping, 5 1/2, 4) Björn Castegren, Osby SK, 5 1/2, 5) Mikael Carlsson, Värmlands Nat. Uppsala, 5 1/2, 6) Kåre Wahlberg, Sollefteå SS, 5, 7) Joakim Andersson, Kallhälls SK, 5.

Grupp 3: 1) Björn Andersson, SS Manhem Göteborg, 6 1/2, 2) Göran Marklund, KH-Alliansen, 6 1/2, 3) Gunnar Pousette, SS Luleå, 6, 4) Anders Kling, Östervåla SK, 5, 5) Johan Ingbrandt, Norrköpings SS, 5.

Grupp 4: 1) Anders Larsson, SS Luleå, 6, 2) Sune Johansson, Söderhamns SS, 6, 3) Siv Bengtsson, Vara SS, 5 1/2, 4) Tomas Olhem, Västerås Östra SK, 5 1/2, 5) Peter Olsson, Avesta SS, 5, 6) Mikael Apel, Horndals SK, 5.

Grupp 5: 1) Magnus Fäldt, Norrköpings SS, 6 1/2, 2) Johan Parin, Växjö SK, 6, 3) Michael Berg, Hässelby SK, 5 1/2, 4) Jan Ståhlberg, Katrineholms SK, 5 1/2, 5) Christian Bergman, Karlstad ASS, 5, 6) Jan Johansson, Uppsala ASS, 5.

Grupp 6: 1) Tomas Olsson, Vällingby SS, 6 1/2, 2) Tomas Engqvist, SK 33 Enköping, 6, 3) Pia Cramling, Passanten Huddinge, 6, 4) Fredrik Agell, Uppsala ASS, 5, 5) Kurt Setterqvist, SS Luleå, 5.

Grupp 7: 1) Ingemar Svensk, Kallhälls SK, 6^{1/2}, 2) Stefan Winge, Bollmora SK, 6, 3) Martin Bennulf, Lidköpings SS, 5, 4) Rikard Andersson, Motala SS, 5, 5) Leif Haglund, Katrineholms SK, 5, 6) Leif Westlund, Hofors SS, 5.

Grupp 8: 1) Kent Rörqvist, Uddevalla SS, 6^{1/2}, 2) Jan Westlund, Hofors SK, 5^{1/2}, 3) Jan Lundin, Karlskoga SS, 5^{1/2}, 4) Stefan Bergman, Värmlands Nat. Uppsala, 5, 5) Lennart Haraldsson, SS Allians Skänninge, 5.

Juniorfinalen

Det såg ut som en promenads seger för Anders Lundin – men det är förstärkt inte hela sanningen. Han gick ut hårt med fyra poäng på de fyra första ronderna och behöll sedan sin ledning genom taktiska remier i tur och ordning mot

	1	2	3	4	5	6	7	8	P
1. Lundin	—	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	5 1/2
2. Svensk	1/2	—	1/2	1/2	1	1	0	1/2	4
3. Larsson	1/2	1/2	—	1/2	0	1	1/2	1	4
4. B. Andersson	1/2	1/2	1/2	—	1	0	0	1	3 1/2
5. M. Andersson	0	0	1	0	—	1/2	1	1	3 1/2
6. Rörqvist	0	0	0	1	1/2	—	1	1/2	3
7. Olsson	0	1	1/2	1	0	0	—	0	2 1/2
8. Fäldt	0	1/2	0	0	0	1/2	1	—	2

Lars Bäckström

Karlskoga träningsläger med fart på instruktionen

Något mer avstressat och studievänligt än folkhögskolan i Karlskoga under midsommartid är svårt att uppbringa. Lagg där till ett väder med många solglimtar, en bra fotbollsplan och en toppmodern idrottshall, bekväma, nästan lyxiga elevrum med dusch i varje och en jättetrevlig personal som ser till att det vankas god mat varanda dag... Det var kort sagt bäddat för att ungdomskommitténs träningsläger 1978 skulle funka i alla avseenden.

Tiden var den 24/5–1/7, som vanligt veckan före SM-starten, den här gången i närbelägna Degerfors. Till folkhögskolan strömmade 33 glada, öppna och mottagliga schackjuniorer från alla väderstreck, däribland fyra från de nordiska länderna: Jóhannes Jónsson, Reykjavik, Pekka Kauppala, Helsingfors, Carsten Sommerlund, Odense, och Björn Asle Valde, Bergen. Trots dessa nordiska inslag kan man säga att det var något franskt över det hela...

Franskt parti var läger tema och vinklades på många sätt, inte minst i förmiddagarnas ronder i den populära temalagturneringen. De tre schackinstruktörerna Robert Danielsson, Jan-Glov Lind och Gunnar Johansson gjorde ett fint jobb och hade grepp som aldrig förr på

Anders Larsson, Ingemar Svensk och Björn Andersson. En fin prestation som visar att den nye juniormästaren har nerverna under kontroll.

Ingemar Svensk och Anders Larsson startade också lovande men föll därefter rätt snart in i ett slags "remigalopp". De hade kunnat inhämta Lundin bara om han förlorat – men det gjorde han ju inte! Björn Andersson hade något av favoritskapets tyngd över sig, kanske orsaken till att han förlorade de båda inledningsronderna mot Rörqvist och Tomas Olsson. Nu kom han starkt på slutet, liksom Mats Andersson, Umeå, men då hade finalen nästan blåst över och med den eventuella titeldrömmar...

Övriga kombattanter lekte två slår den tredje i ett jämnt fält och hur det gick inbördes och slutligen framgår av följande tabell:

	1	2	3	4	5	6	7	8	P
1. Lundin	—	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	5 1/2
2. Svensk	1/2	—	1/2	1/2	1	1	0	1/2	4
3. Larsson	1/2	1/2	—	1/2	0	1	1/2	1	4
4. B. Andersson	1/2	1/2	1/2	—	1	0	0	1	3 1/2
5. M. Andersson	0	0	1	0	—	1/2	1	1	3 1/2
6. Rörqvist	0	0	0	1	1/2	—	1	1/2	3
7. Olsson	0	1	1/2	1	0	0	—	0	2 1/2
8. Fäldt	0	1/2	0	0	0	1/2	1	—	2

instruktionen, som försiggick intensivt och intresserat i tre olika grupper. Förberedelserna för programmet hade också pågått nästan ett helt år.

Lägerturneringen vanns av Göran Marklund, Hallsberg – annars spelades och tränades det mest i lag, som hann bli ordentligt samsvetsade inte minst i idrotten, övervakad av Maria Sandström med lagom lätt hand. Varje morgon kom motionen som en lika stor överraskning (utom på torsdagen) och en vacker dag lade sig nästan hela lägret i bakhåll för att hämnas på de stackars instruktörerna... Nåja, det hela slöt i försoningens tecken och efterlämnade bara några spår av äggskal och tomat på gräsmattan.

Sista dagens stora fotbollsmatch "Gubarna mot glina" hade instruktörerna laddat upp med förstärkningar av inga mindre än Schysslér och Cramling från Sverigemästargruppen och den blivande juniormästaren Lundin, för att inte tala om skolans glada kursvärd Lennart Ivarsson, en fullviktig back! Ändå blev det 7–2 till juniorerna – deras första seger i denna viktiga match på många, många år... Kan man hoppas på revansch nästa år någonstans i Västsverige? Det beror kanske på vilken sida som sköter träningen bäst fram till dess...

Lars Bäckström

Inbjudan till Skol-SM i schack

Sveriges Schackförbunds ungdomskommitté inbjuder härmed elever vid alla svenska skolor till årets individuella sverigemästerskap i schack för skolungdom. Tävligen arrangeras i samarbete med 25-årsjubilerande SK Rockaden och äger rum i Umeå den 22–24 september samtidigt med skolungdomens idrottsmästerskap.

Tävlingslokal: Gymnastikhallen på Dragonskolan vid Signalvägen, c:a 10 min. gångväg från Umeås järnvägsstation. Förhandsanmälda spelare skall personligen anmäla sig i tävlingslokalen fredagen den 22 september senast kl. 17.00.

Gruppindelning: Grupp A: Elever födda år 1958–60, Grupp B: Elever födda år 1961–62, Grupp C: Elever födda år 1963–64, Grupp D: Elever födda år 1965–66, Grupp E: Elever födda år 1967 och senare, Grupp F: Flickor, högst 20 år, som ej önskar starta i grupp A–E.

Spelordning: Tävligen spelas med åtta ronder enligt Monrads system, en timmes betänketid (hela partiet 2 tim.). Protokollföring ej obligatorisk.

Tidsschema: Fredag 22/9: Lokalen öppnas kl. 15.30. Alla på plats senast kl. 17.00. Rond 1 (o.s.v.): 18–20; 20.15–22.15. Lördag 23/9: 09–11; 11.30–13.30; 14.30–16.30; 17–19. Söndag 24/9: 08.30–10.30; 11.30–13.30. Prisutdeln. omkr. kl. 14. Reservation för eventuella tidsförskjutningar.

Priser utdelas individuellt till cirka en tredjedel av deltagarna i varje grupp, diplom till alla som genomfört tävlingen. Den skola som uppnår högsta sammanlagda poäng bland pristagarna, erhåller inteckning i vandringspriset "Sveriges bästa schackskola". Inteckningen är 1977 tillförlitlig Linghemsskolan, Linköping.

Resor måste ordnas genom deltagarnas egen försorg.

Logi: Gruppförläggning i Dragonskolans lektionssalar till ett pris av 15 kr. per person och natt – medtag sovsäck/luftmadrass. Annan förläggning måste beställas enskilt. Kontakta Turistbyrån, Rådhusorget, Umeå, tel. 090/12 07 40 eller 16 78 90.

Måltider i Dragonskolans matsalar till ett paketpris av 80 kr. för sex måltider.

Anmälan skall underskrivas av rektor, gymnastik- eller annan lärare och vara Sveriges Schackförbunds ungdomskommitté Hejdegatan 37 A, 582 43 Linköping, till handa senast den 15/9.

Startavgiften kr 15:— per deltagare, betalas enklast mot kvitto vid inställelsen men kan också (av skolor etc.) i förväg insättas på pg nr 57 05 27–2.

Sveriges Schackförbund Ungdomskommittén

NATIONELL UNGDOMS-TURNERING 30/9–1/10 1978

Spelredogörelse: 4-mannalag för ungdomar under 21 år. 45 min. betänketid. **Tävlingssystem:** GOS-system (Göteborg Open System). Rond 1–6: Nordiska systemet. Rond 7: Nordiska systemet för lag som har möjlighet att komma på prisplats. För övriga lag lotning enligt Monrad system. **Särskiljning:** GOS-poäng. **Fördel:** Lagen vet vid sista rondens start särskiljningen och behöver inte avvakta tävlingens sista resultat. Vid lika GOS-poäng avgör 1. inbördes resultat. 2. kvalitetspoäng. 3. minst vita parti vid 1:a bordet. **Priser:** 5 priser, varav 1:a pris 500 kr, därefter i fallande skala till 10 % av deltagande antal. **Bordspris:** 30 kr. **Spelplats:** Alströmerskolans matsal. **Övernattning:** Noltorpsskolans gymnastiksal. Medtag sovsäck och gummimadrass. Avgift: 10 kr per dygn. **Tidsplan:** Anmälan 09.00. Lördagen den 30 sept. 4 ronder. Söndagen den 1 oktober. 3 ronder. **Prisutdelning 15.45.** **Startavgift:** 50 kr per lag. Inbetalas på postgiro 11 27 73-7, Alingsås Schacksällskap senast 15/9 1978. **Anmälan:** Senast 15/9 1978. Skriv på anmälan vilken dag laget ankommer till Alingsås. Anmälan och ev. förfrågningar till Håkan Olsson, ungdomsledare, Dalbergsgatan 13, 441 00 Alingsås, Tel: 0322/136 80.

Alingsås Schacksällskap

Kort från FIDE

Kongressen i Buenos Aires

Delegaterna samlas den 29 oktober, under tiden 30 oktober–5 november håller de olika kommittéerna sina sammanträden. Under tiden 7–11 november sammanträder generalförsamlingen.

Tävlingar

Zonturneringarna: Vid konferensen i Remich, Luxemburg, avslöjade W.A. Stilling, att med till visshet gränsande sannolikhet kommer Schweiz att arrangera zonturneringen för zon 2. Samma uttalande gjorde Kapsenberg, Holland, för zon 1.

VM för spelare under 17 år. Frankrike har hoppat av som arrangör, möjligen kommer Holland att rycka in som ersättare.

S.J.

Korr-SM 1977 till Ulf Svensson

Med 8 segrar och 8 remier hemförde Ulf Svensson, Skänninge, segern i 1977 års korr-SM på 11 poäng, närmast följde Jan Ohlin, Malmö, 10 1/2, och Björn Tornefjell, Norrköping, 10.

Om sig själv berättar Ulf att han i och med SM-77 spelat 30 korrtartier med resultatet +20=8-2. I Lag-SM 1976 blev det 9 segrar av lika många möjliga vid första bordet för SS Allians, Skänninge.

I närshack har de bästa resultaten varit en delad andraplacing i klass M Eskilstuna 1971 och en odelad dito Lund 1974. "Skillnaden mellan när- och korrschack är som jag ser saken betydande, i närshack är den fysiska såväl som den psykiska konditionen i det närmaste avgörande – i korr är sådana faktorer av mindre vikt, där är det noggrannhet, hårt och metodiskt arbete som faller utslaget" anser Ulf. Närmast på programmet står nu en VM-semifinal.

På partiavdelningen återfinns ett vinstparti från SM-77 med kommentarer av sverigemästaren.

Uttalande mot Schack-OS i Argentina

Efter (!) kongressen i Degerfors togs initiativ till ett upprop, riktat mot OS i Argentina och ställt till Sveriges Schackförbund.

Bland undertecknarna återfinns främst årets SM-vinnare Harry Schysslér och Nils Gustaf Renman, internationella mästarna Axel Ornstein och Christer Niklasson, SM-gruppens Bo Bengtsson, Lars Karlsson och Ulf Korman jämte ytterligare ett antal elitspelare, sammanlagt 26 st. I uttalandet, som inledningsvis berör för-

hållandena i Argentina under militärregimen, heter det bl.a. – Historien har lärt oss att tävlingar av typ VM, OS och EM utnyttjas som propagandavapen av fascistiska stater för att rättfärdiga sina regimer. Berlin-OS och friidrotts-EM i Grekland är två välkända exempel på detta. Även militärjuntan i Argentina kommer att utnyttja schack-OS för att stärka sin prestige utåt och försöka rättfärdiga regimen. För att inte behöva stå där med skammen och stödjande juntan måste vi inom den svenska schackrörelsen protestera mot att schack-OS går i Argentina. Vi kan inte stillatigande låta de argentinska fascisterna utnyttja oss som propagandavapen utan uppmanar därför alla schackspelare och schackklubbar att ställa sig bakom att Sveriges Schackförbund bojkottar schack-OS i Argentina 1978.

Förbundsordförandens kommentar

Sveriges Schackförbunds Centralstyrelse beslutade vid sitt sammanträde i Eksjö den 20-21 maj 1978 att delta i Schack-OS 1978 i Argentina med ett herrlag om fem spelare jämte lagkapten. Beslutet grundade sig på dels den massiva upplutningen kring ett svenskt OS-deltagande vid distriktsledarkonferensen i Linköping den 18-19 februari 1978 dels ock en mycket ingående diskussion om förbundets ekonomiska förutsättningar, vilka varit föremål för en grundlig översyn dessförinnan med hänsyn till den stora kostnad ett OS-deltagande medför. Beslutet innehöll vidare som en förutsättning för ett OS-deltagande, att laget måste vara det starkast möjliga.

Vad jag nu redovisat är den faktiska bakgrunden till det av Centralstyrelsen fattade beslutet om OS-deltagande med ett herrlag. Ifrågavarande beslut, som vilar på en mycket stabil grund enligt ovan anförda, har endast ifrågasatts av ekonomiska skäl. De ekonomiska problemen har emellertid kunnat lösas.

Jag vill inte ödsla tid på att kullkasta undertecknarnas politiska motiv för en bojkott av Schack-OS 1978 i Argentina utan endast erinra om och konstatera att vi i Sveriges Schackförbund och dess Centralstyrelse ägnar oss åt schack och inte politik. Schack och politik är två vitt skilda saker.

Christer Wänéus

**Prenumerera
på TfS**

Konferens i Luxemburg

I den lilla vinstaden Remich i Luxemburg hölls den 8-9 juli en konferens med deltagande av stater i FIDE:s zon 1 och 2.

Initiativet till konferensen hade tagits av zonpresidenterna W. Dorazil och H. Golombek. Förutom värdlandet Luxemburg deltog Belgien, BRD, Danmark, England, Finland, Holland, Irland, Island, Schweiz, Skottland, Sverige och Österrike. Genom ombud deltog Norge och Färöarna (Danmark) och Italien (Österrike). Dorazil och Golombek delade på ordförandeskapet.

Utvecklingen inom FIDE

De sammankallandes mening var att länderna i zon 1 och 2 borde bilda en Europeisk Schackunion (ESU). Denna skulle vara öppen för alla europeiska stater och bl.a. ha till uppgift att samordna agerandet inom FIDE. Man kunde konstatera att Europa är underrepresenterat i FIDEs olika styrorgan, om man ser till medlemstal och spelstyrka. Särskilt påpekades vikten av koordination mellan Europas olika styrelsekandidater.

Golombek framhöll riskerna med inflationen i IM- och GM-titlar, han såg utvecklingen som alarmerande. Genom starkt politiskt tryck på FIDEs kvalificeringskommitté har det kommit att delas ut alltför många titlar till okvalificerade spelare, speciellt i Asien och tredje världen. Detta främjar inte spelets utveckling. Dessutom har det haft till resultat att starka europeiska spelare blivit åsidosatta i interzonturneringarna till förmån för mindre kvalificerade – eller rent av underkvalificerade spelare. Bland dem som drabbades i den se-

naste VM-cykeln nämnde Golombek särskilt ungraren Ribli och Ulf Andersson.

Problemen med FIDEs alltmer ökande politisering och de risker detta medför för organisationen diskuterades ingående. FIDEs nuvarande president Euwe kritiserades starkt för att han under de senaste åren inte förmått att hävda FIDEs och schackets intressen gentemot de stater som velat politisera organisationen. Det mest flagranta exemplet på hur långt denna politisering gått var när Sovjetunionen och östblocket vid extrakongressen i Lucern 1977 bröt en ingående kompromissuppgörelse. Därför att denna kompromiss inte accepterades av de politiska maktvarnarna i Kreml. Det är naturligtvis helt otillfredsställande att FIDEs policy i hög grad skall påverkas av de statsstyrda förbunden i Östeuropa. Dessa har att anpassa sig efter den för tillfället rådande utrikespolitiska strategin och tvingas således mindre se till schack- än till statsnyttan.

FIDE-kongressen i Buenos Aires

FIDE-kongressen inleddes den 29 oktober med att de olika kommittéerna har sina möten. Generalförsamlingen sammanträder under tiden 7-11 november.

Kandidatnomineringen skall vara avslutad till den 7 augusti, vilket också är sista dagen för motioners inlämnande.

Till posten som FIDE-president finns f.n. tre kandidater: Rabell-Méndez, Puerto Rico, Gligorić, Jugoslavien och Fridrik Olafsson, Island. De församlade delegaterna beslöt enhälligt att stödja och arbeta för Olafssons kandidat. Andra kandidaturer som stöddes var österrikaren Jungwirth som en av vicepresidenterna; Eero Helme, Finland och Kinzel, BRD,

Från konferensen i Remich. Vi ser fr.v. Kevin O'Connell, Irland, David Levy, Skottland, och zonpresidenterna W. Dorazil, Österrike och H. Golombek, England. Foto: Sthig Jonasson.

till FIDE-byrån. Enligt uppgifter lär också Euwe vara intresserad av en post i FIDE-byrån, detta förslag väckte dock inte någon större entusiasm hos deltagarna.

Europeisk Schackunion

En stor del av konferenstiden ägnades åt att diskutera en Europeisk Schackunion. Tyvärr hade ett förslag till stadgar blivit förseurat och kunde presenteras först i Remich. Flera av delegaterna var mycket positiva till en ESU, åsikter som inte till fullo delades av de nordiska länderna. Den svenske delegaten ansåg att utvecklingen efter Buenos Aires måste studeras noggrannt innan beslut om ESU fattas, också Finland intog en avvaktande hållning. Helme trodde inte att schacket var betjänt av en onödigt pappersorganisation. Direkt avvissande var Danmark, som ville ha en ESU endast om FIDE-kongressen visade att Europa inte fick några platser i FIDE:s styrorgan. Konferensen fattade ett kompromissbeslut som gick ut på att utvecklingen skall studeras och beslut fattas första halvåret 1979. Zonpresidenten Dorazil var något besviken över den utveckling konferensen fick. Han hade helst sett att ett principbeslut tagits i Remich, eller senast i Buenos Aires. De nordiska delegaternas gemensamma ägerande i denna fråga övertygade dock mötet om det fördelaktiga i att skynda långsamt.

Samtliga närvarande var helt eniga i de viktiga i att zon 1 och 2 träffas årligen för överläggningar i gemensamma frågor, utan att man för den skull har bundit sig för några särskilda former.

☆

Om platsen för konferensen, staden Remich vid Mosel, kan konstateras att ihållande regn kunde inte på något sätt förta naturens skönhet och vinets friskhet.

Sthig Jonasson

Grand Prix-Ibsen Jubilee 1978 (Skien, Norge)

Isländske stormästaren Sigurjonsson vann här på 7,5 poäng på nio schweizeronder. På platserna 2-5 slutade Lars-Åke Schneider och Harry Schyessler tillsammans med Leif Øgaard och Grunfeld (Israel).

Referat från denna turnering liksom från Gausdal dit de flesta toppspelarna begav sig kommer i nästa nummer av TfS.

SCHACK-08:s JUBILEUMSTURNERING

Schack-08 har härmed nöjet att inbjuda till en

öppen schweizerturnering i Norrköping den 16-17 september 1978.

Spellokal: Stadshuset. **Speltid:** 16/9 kl. 11.00-21.00, 17/9 kl. 09.00-17.00. **Prisutdelning** omkring kl. 18.00. **Tävlingssystem:** 7 ronder enligt det nordiska turneringssystemet. **Be-tänketid:** En timmes betänketid per spelare och parti, utan skyldighet att föra protokoll. **Priser:** 1:a pris 2.000 kronor, 2:a 1.200 kronor, 3:e 800 kronor, 4:e 400 kronor. Dessutom utdelas ytterligare ett antal penningpriser och andra priser beroende på deltagarantalet. Tre penningpriser à 500 kronor utdelas till bäste junior och bäste spelare med ratingtal under 2.000 och 1.800. **Inkvartering:** Ordnas genom deltagarnas egen försorg. **Förfrågningar:** Kvällstid till ordföranden Allan Jonasson, tfn 011-927 81 eller Frank Svensson, tfn 011-18 66 07. **Anmälan:** Skriftlig anmälan jämte **anmälningsavgiften 65 kronor** skall insändas till postgiro 4 318 436-5 under adress Frank Svensson, 603 57 Norrköping. På postgirotalongen måste anges **deltagarens namn, rating-tal per 1.9. 1978 och "junior"** om deltagaren är under 19 vid tävlingstillfället. **Personlig anmälan:** För att få starta i turneringen måste spelarna **personligen** anmäla sig i spellokalen **senast kl. 10.00 lördagen den 16 september**. Glöm inte att göra **anmälan senast den 7 september** och att **ange ratingtal m m** på denna.

MIDÄLVASCHACKET

Tid: 7-8/10 1978. **Spellokal:** Stadshussalongen. **Spelregler** och klassindelning: enligt "TUSEN-MANNA". **Priser:** 1.500, 800, 500 och 300 kronor samt plaketter till segrarna i kvalomgångens 10-mannagrupper. De två främsta i varje grupp går vidare till finalomgången, som spelas på söndagen. I samband med denna arrangeras en turnering i blixtschack. **Midälvaschackets** segrare erhåller Sundsvalls Tidnings hederspris, varjämte ett antal hederspriser utdelas förutom prispengarna. **Anmälan:** Senast den 2 oktober skall anmälan vara inne genom insättning av startavgiften 40 kronor på postgiro 91 529-8, Medelpads Schackförbund, Skiftesvägen 3 D, 852 43 Sundsvall. På talongen skall klasstillhörighet anges: **Klass A**=mästartklass, **Klass B**=1:a klass, **Klass C**=övriga. Även ej föreningsanslutna spelare får delta. **Tidshandikapp:** A 7 min mot C 23 min, A 11 min mot B 19 min, B 11 min mot C 19 min. **Personlig anmälan** till tävlingsledningen 12-12.30 speldagen 7 oktober. Den som ej hört av sig under denna tid stryks och reserv sätts in. Upplysningar: tel. 060/57 82 89.

Medelpads Schackförbund-Sundsvalls Tidning

Bo Plato

VM 1978

VM-matchen mellan den sovjetryske världsmästaren Anatolij Karpov, 27, och den ryskfödde, statslöse utmanaren Viktor Kortnoj, 47, invigdes programenligt den 17 juli i The Convention Center, Baguio City, Filippinerna.

De sex första partierna slutade samtliga remi och ställningen är, då detta skrivs, fortfarande 0-0. Enligt FIDE:s nya regler skall remierna inte räknas. Först till sex vinstpartier erövrar titeln och förstapriset är på 350.000 dollar (drygt 1,5 miljoner sv kr). Förloraren erhåller 200 000 dollar (ca 800 000 sv kr).

Nog har det hänt åtskilligt på penningsidan sedan Boris Spasskij 1969 fick 1 400 dollar för sin seger mot Tigran Petrosjan!

Här en sammanfattning av de två första VM-veckorna:

Kortnoj är den som har fört matchen hittills. Han verkar vara bäst förberedd då det gäller spelöppningar och är givetvis också den som tjänar mest på ett så snabbt avgörande som möjligt.

Världsmästaren, som kallt väntar på att motståndaren skall bli trött och spela fel, har hittills inte stått riktigt bra i något parti. Där emot var han illa ute i det tredje och i det femte stod han på förlust.

Lasker sade på sin tid att det som behövdes för att komma i gång i en match av det här slaget var att man lyckades rädda ett par dåliga ställningar.

Det har Karpov gjort - vad det kan komma att betyda för fortsättningen återstår att se. Men en lång och seg historia blir det av allt att döma och redan efter de fyra första partierna trodde den amerikanska stormästaren Robert Byrne att minst 35 partier skulle komma att behövas.

(På partiavdelningen återgavs VM-matchen rond för rond fram till vid tidskriftens tryckning, Red.)

☆

I Baguio City har det hänt väl så mycket utanför brädet som på det. Det började redan innan matchen kom i gång:

Kortnoj ville spela med den schweiziska flaggan på bordet, eftersom han sedan en tid tillbaka är bosatt i Schweiz och har ansökt om medborgarskap där. Ryssarna ville emellertid inte gå med på detta.

- Kortnoj reser fortfarande med sovjetiskt

pass, sade man, och då är det självklart att han skall spela under sovjetisk flagg.

Kortnoj tyckte inte alls att detta var ett bra förslag.

Och där stod man, ända tills någon i matchjuryen kläckte den lysande idén att ingen av spelarna skulle ha någon flagga på bordet. Och så blev det.

Fast ingen har förstås kunnat förbjuda utmanaren att dagligen bära en liten schweizisk flagga i knapphålet ...

Under invigningsceremonien kom nästa incident:

Orkestern spelade internationalen i stället för den ryska nationalsången. Kortnoj log brett och blev lugnt sittande medan alla andra stod i stram givakt.

Efteråt bad filippinerna ryssarna om ursäkt och förklarade att man inte hade menat att för-olämpa dem.

Karpov och Kortnoj inspekterade spelplatsen och undersökte bräde och pjäser. För en gångs skull var de helt överens - pjäserna var för lätta!

Arrangörerna fick i hast rekvirera en ny uppsättning som flögs upp de drygt 20 milen från huvudstaden Manila. De kom fram en kvart innan det första partiet skulle börja.

Dessförinnan hade det stora stolbräket hunnit äga rum:

Kortnoj hade med sig en i Schweiz specialtillverkad stol - pris 1 300 dollar - som han tänkte sitta i under partierna. Hans motståndare betraktade stolen, en snygg vit skapelse, med stor misstänksamhet och plötsligt krävde den ryske överledaren Viktor Baturinskij:

- Stolen måste röntgenundersökas så vi kan vara säkra på att den inte innehåller några "konstiga saker"!

Stolen förslades omgående i väg till sjukhuset i Baguio City. Chefen för dess röntgenavdelning, dr Clemente Lo, trodde först att han var utsatt för ett skämt och ringde organisatörerna för att kontrollera att så inte var fallet.

Efteråt sade han:

- Jag har röntgat människor och hundar och katter men detta är första gången jag har röntgat en stol...

Sedan förklarade han stolen vara vid god hälsa.

Det är tveksamt om Viktor Baturinskij trodde honom. Den ryske överledaren såg nämligen ut att vara på gränsen till en blodstörtning när han fick höra att dr Lo var kines...

Karpovs stol, tillverkad på Filippinerna, kommer också den att gå till hävderna. Världsmästaren var nämligen inte alls nöjd med den. Han klagade upprepade gånger och reparatörer låg vid ett par tillfällen på knä på scenen för att justera skruvar och annat. Till slut tog Karpov med sig en extra kudde från hotellet för att kunna sitta någorlunda bekvämt.

Lagom till avslutningen av det femte partiet flög arrangörerna upp en ny stol åt honom.

Så kom det s k youghurt-kriget.

Under det andra matchpartiet serverades Karpov en youghurt, gjord på blåbär. Den hade emellertid inte hämtats från den i anslutning till spellokalen belägna restaurangen utan iordningstälts av hans egen kock. Genast efter partiet levererade Petra Leeuwerik å Kortjnojs vägnar en protest med i korthet följande innehåll:

– Vidare leverans av youghurt från Karpovs egen kock måste stoppas. Det är enligt FIDE-reglerna inte tillåtet att överbringa meddelanden till spelarna under pågående parti. I det

här fallet kan man misstänka att youghurten serverats på ett sätt som gör den till ett hemligt kodmeddelande av typen "bjud remi!", "spela springaren till g4!" eller liknande.

Matchdomaren Lothar Schmid dolde med möda ett leende men tvingades ändå ta protesten på allvar. En som inte log var Viktor Baturinskij. Han ställde en ilsken fråga:

– Vem är det som ska ge råd åt världens bästa schackspelare?

Han förklarade vidare att han ansåg protesten löjväckande och antydde att man kan överbringa meddelanden på många andra sätt, t ex genom att vifta med en kikare.

Vilket fru Leeuwerik setts göra...

Det blev jurysammanträden och presskonferenser och diverse brevskrivande innan Lothar Schmid fattade sitt beslut:

Världsmästaren får tillstånd att kl 19.15 lokal tid låta sig serveras en youghurt som iordningstälts av hans egen kock. Men om färgen på denna youghurt ändras, eller om världsmästaren blir serverad något annat i förväg, måste överdomaren underrättas i förväg.

Muntligen tillade Schmid att youghurten o-nekligen satt en viss krydda på tillvaron och att han funderade på att själv pröva en sådan.

Men pressuppbudets förhoppningar om att ryssarna skulle inbjuda till stor provsmakning av youghurt kom dessvärre på skam...

Från pressrummet

– Zis move (det här draget), säger Najdorf och smäller ner den vita bonden på f3, I like zis move. I don't know why, but I like zis move (Jag gillar det här draget, jag vet inte varför, men jag gillar det här draget)...

Han har hunnit bli gammal och vithårig men hans blick är lika munter som under den glada tid på 1940-talet då han tävlade med Gideon Ståhlberg i de legendariska Mar del Plata-turneringarna i Argentina.

Miguel Najdorf, 68, är den givna centralgestalten i pressrummet i källaren till The Convention Center i Baguio City. Pressrummet är den bästa platsen när det gäller att följa det tysta drama som pågår på scenen en trappa upp, innanför tre tjocka draperier som utestänger alla ljud.

I pressrummet kan man, utan att kunna särskilt mycket om schack, i sekundanternas ansikten avläsa hur partiet går. Och sekundanter, det är för Karpov stormästarna Jurij Balasjov, 29, och Igor Zaitsev, 39, samt för Kortjnoj de båda brittiska stormästarna Raymond Keene, 30, och Michael Stean, 24.

Alla människor går nu omkring och säger "zis move", som på kort tid blivit ett nästan bevingat uttryck. Najdorf tar inte illa upp. Han skämtar glatt på engelska, spanska och ryska med alla i närheten, inklusive den buttre, Chrustjov-like ryske överledaren Viktor Baturinskij.

Baturinskij drar sällan på munnen och det har sina skäl – i den har han oftast en tjock, tiocentimeters filippinsk cigarr av bästa märke. Med uttryckslösa ögon betraktar han ställningen på det stora demonstrationsbrädet, noterar dragen i en liten anteckningsbok och förråder inte med en min sina tankar.

Den gråhåriga, asketiske Robert Byrne, 50, amerikansk stormästare och utsänd av New York Times, är som regel Najdorfs analyskamrat. Hans hustru frågade honom efter det fjärde remipartiet:

– Kommer du hem till jul?

Byrne svarade:

– Vilken jul?

Och Najdorf suckade uppgivet:

– Det kommer att behövas minst tusen partier ...

In och ut ur rummet fladdrar Michail Tal. 41, den förr så skönlockige Rigastudenten som

nu är ackrediterad korrespondent för ryska "64". Han säger inte mycket, nynnär på en tonlös melodi och ler sitt diaboliska leende medan han med snabba fingrar utför några trollkonster på brädet.

Harry Golombek, 67, är här för brittiska Observer. Och här finns en uppsjö av holländska och jugoslaviska mästare, folk från de stora nyhetsbyråerna AP, UPI och Reuter samt en mängd andra massmediarepresentanter, filippinska och utländska.

En kosmopolitisk samling, minst sagt, som muttrar förargat när spelarna snabbt kommer överens om remi men som lever upp när dramatiken växer och det ser ut som om någon, äntligen, skall vinna det första partiet...

Om och kring

• VM-LANDET

Filippinerna, 44 miljoner invånare, är Asiens starkaste schacknation. Man har två stormästare, Eugene Torre, 26, och Rosendo Balinas, 36, samt tre internationella mästare, Rodolfo Cardoso, 40, Renato Naranja, 37, och Ruben Rodriguez, 31.

Filippinerna har de senaste åren arrangerat flera stora schacktävlingar, bl a junior-VM 1974, då Lars-Åke Schneider deltog med den äran. Landets president, Ferdinand E Marcos, är mycket schackintresserad. Under JVM var Bobby Fischer presidentens personlige gäst.

Varje dag, inte bara under VM, har man ett halvtimmest långt schackprogram i TV med rubriken Chess Today (Schack idag). Där förekommer frågetävlingar, partianalyser, intervjuer mm. Mannen bakom detta, och mycket annat, är Florencio Campomanes, dynamisk schackledare som är huvudansvarig för arrangemangen i Baguio City.

• VM-STADEN

Baguio City ligger på cirka 1 500 meters höjd i Cordillerabergen i norra delen av Luzon, den största av Filippinernas ungefär 7 000 öar. Staden, på ungefär 50 minuters flygavstånd från Manila, har idag 130 000 invånare. Den har planerats av amerikaner och är förhållandevis modern.

Baguio City är den kallaste platsen på Filippinerna. Det betyder att man har ett ganska behagligt klimat året runt. Sommardag regnar det nästan dagligen och luftfuktigheten är mycket hög. Växtligheten är tropisk med bananer, ananas, hibiscus osv.

Baguio City är populär semesterort för bl a rika Manilabor, som har låtit bygga ståtliga

Najdorf och Byrne analyserar. Bakom Byrne FIDE:s president Max Euwe, längst t.h. skymtar Kortjnojs sekundant Raymond Keene. Foto: Virgilid Pineda.

sommarresidens. Staden räknas också som centrum för de s k faith healers, ett slags helbrägdagörare som säger sig kunna operera med bara händerna. En av dem testades av Karpovs personlige läkare, som dock inte lät sig imponeras.

● VM-HALLEN

The Convention Center (=ung. kongresshall) är en spritt ny byggnad som kostat 25 miljoner pesos (drygt 17 miljoner sv kr). Den invigdes 17 juli, samtidigt med VM-matchen, av Filipinernas president Ferdinand E Marcos.

Hallen har plats för ca 1 000 åskådare. Hitills har dock publiktillströmningen varit mycket dålig. Tungt vägande skäl är det höga biljettpriset – 25 pesos. Det har folk inte råd med i ett land där 10–20 pesos är en normal dagsinkomst.

The Convention Center ligger praktiskt taget mitt i staden, granne med bl a universitetet och med Pines Hotel. Det sistnämnda är högkvarter för Kortnojs och hans delegation samt för större delen av det pressuppbåd som bevakar VM-matchen. Karpov bor på Terraces Plaza, ett annat stort hotell. Båda spelarna har också tillgång till var sin villa i utkanten av staden.

● VM-DOMARNA

Tre domare övervakar att FIDE:s regler följs under VM-matchen. Meningsskiljaktigheter kan också hänskjutas till en speciell matchjury. I den sitter förutom domartrion Lim Kok Ann, Singapore, Edmund Edmondson, USA, samt Andrej Malchev, Bulgarien.

Överdomare är den västtyske stormästaren Lothar Schmid, 50, en distinguerad och mycket respekterad herre som för övrigt är ägare till världens största privata schackbibliotek. Biträdande domare är Manuel Lara, generalsekreterare i det filippinska schackförbundet, samt den tjeckiske stormästaren Miroslav Filip.

Lothar Schmid var domare även vid VM-matchen i Reykjavik 1972. Det var, enligt honom själv, en betydligt svårare uppgift än den i Baguio City. Hans hittills svåraste jobb har varit att mäkla fred i det s k youghurt-kriget.

● VM-FLICKOR

I The Convention Center sköts demonstrationsbräden, draperier, pressrumsservering mm av en jeanskostymrad, slank, svartögd armé av unga flickor. De kommer från hela Luzon och är speciellt utvalda av informationsministeriet på grund av sin charm, intelligens osv. De bär namn som Yolanda, Elizabeth, Zenaida – namnskicket en vag påminnelse om de 300 år Filipinerna tillhörde det spanska imperiet.

● VM-FRITID

Vad gör spelarna när de inte spelar? Anatolij Karpov spelar gärna tennis på den amerikanska militärbasen strax utanför Baguio City. Han har också varit på middag hos dess överste och hade uppenbarligen mycket trevligt – han stannade ända till klockan elva på kvällen. I övrigt är världsmästaren inte särskilt sällskaplig av sig och han har bl a avböjt allt autofografkrivande.

Beträffande Kortnojs – se intervjun med honom i nästa nr av TfS!

● VM-KVINNAN

Chef för Kortnojs delegation i Baguio City är Petra Leeuwerek, holländsk medborgare men sedan många år bosatt i Schweiz. Där arbetar hon som konsult för det svenska läkemedelsföretaget Leos dotterbolag.

Strax efter andra världskriget råkade hon befinna sig Österrike. Där greps hon av ryssarna och sattes, 19 år gammal, först i fängelse och sedan i läger i Sovjet. Inte förrän 1957 slapp hon ut från det fruktade Vorkuta vid Norra Ishavskusten. Hennes brott: Hon var inte kommunist och ville inte bli det.

I september 1976 mötte hon Kortnojs i samband med en simultanförställning som denne gav i Schweiz. Petra gav upp mot honom inför pjäsförlust i 27:e draget. Sedan dess kretsar mycket av hennes liv kring Viktor Kortnojs.

(Bo Plato återkommer i TfS/7 med ytterligare material från sitt besök i Baguio City. Red.)

Schackresa till Fredrikshavn

Avresa från Sessan-terminalen den 3/9 kl. 08.00. Under överresan till Fredrikshavn spelas kvalificeringstävlingar med tidshandicap enligt Tusenmanna (15–15, 11–19, 7–23 min), finalspel för de bäst placerade i Fredrikshavn. **Klassindelning:** A. Mästare i Sv. Schackförbund, B. Mästare i Göteborgs Schackförbund eller motsvarande C. Övriga. Återresa från Fredrikshavn kl 18.10.

Priser: 1. resa för 2 pers. till Hamburg (värde ca Kr 1.000:–) eller presentkort, Lillseme-ster m.m.

Anmälningsavgift Kr 100:–. Anmälan sker genom inbetalning till Göteborgs Schackförbund, pg 288443-5, senast den 30/8. Glöm ej ange klasstillhörighet. I startavgiften ingår resa, tävlingsdeltagande, kaffe och smörgås vid överresan och finalspelet samt middag vid återresan. Avgift för resedeltagare som ej önskar deltaga i turneringen Kr 75:–.

Upplysningar: 031/13 86 16 vard. kl 12–14.

Göteborgs Schackförbund

DEGERFORS 1978

SM-GRUPPEN

Nr 136 KUNGSINDISKT

Bengt Hammar

Carl-Magnus Björk

1. c4

En överraskning! Bengt Hammar öppnar nästan alltid med 1. e4, han använde t ex detta drag i sina övriga vita partier i SM. Carl-Magnus Björk är emellertid känd för att spela franskt med stor framgång. Kanske det var denna öppning den teorikunnige förbundskaptenen ville undvika.

1. – g6 2. Sc3 Lg7 3. d4 d6 4. e4 e5

Jag är mycket väl medveten om att detta inte är kungsindiskt, men har ändå valt detta namn på spelöppningen p g a den mycket kungsdiska karaktär partiet får. För övrigt har inte spelöppningen något svenskt namn. Jugoslaviskt är det inte, där spelas ju Sf6, och c2-c4 i ett tidigt skede hör inte till den öppningen. Moderna försvaret efter det engelska Modern Defence har inte slagit igenom som beteckning i Sverige.

5. Sf3

Det andra intressanta draget är 5. d5, varefter svart antagligen gör säkrast i att gå över i kungsindiskt med 5. – Sf6. Däremot verkar såväl slutspelet efter 5. d×e5 d×e5 6. D×d8† K×d8 som 5. Le3 e×d4 6. L×d4 Sf6 ge svart lika spel.

5. – Lg4 6. d5 a5 7. Le2 Se7

Det spännande partiet Kortnojs-Hübner, Wijk aan Zee 1971 (Inf 11/122), fortsatte med 7. – Sa6, ett drag som Hübner anser vara sämre än 7. – Se7.

8. 0–0 0–0 9. Le3 Sd7 10. a3 h6

Ett nödvändigt drag, ty direkt 10. – f5? 11. Sg5 är förödande.

11. Se1! L×e2 12. D×e2 f5 13. f3 f4 14. Lf2

Ställningen är nu mycket lik den som uppkommer i kungsindiskt via dragen 1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. Sf3 0–0 6. Le2 e5 7. 0–0 Sc6 8. d5 Se7 9. Se1 Sd7 10. Le3 (?) f5 11.

f3 f4 12. Lf2. Viktiga partier i denna variant är det briljanta stampartiet Taimanov-Najdorf, Zürich 1953 och Larsen-Torre, Bauang 1973 (Inf 16/675), där Larsen utan framgång (han vann partiet ändå) försökte ge varianten nytt liv.

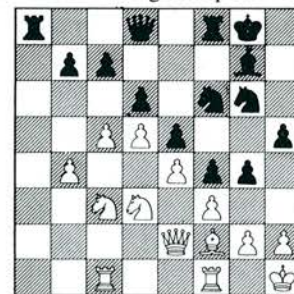
Det är dock två skillnader mellan den ställningen och den som uppkommit i partiet, nämligen frånvaron av de vitfältade löparna och närvaron av det svarta draget a7–a5. Båda dessa skillnader gynnar vit såtillvida att hans damflygelangrepp underlättas genom att a5 är spelat, medan svarts vitfältade löpare är en viktig pjäs i det kungsangrepp svart måste försöka få igång.

14. – g5 15. Sd3 h5 16. b4 Sf6 17. c5 Sg6 18. Tac1?

Ett slentrianmässigt drag som ger bort fördelen. Svart kommer nu att få stor nytta av a-linjen och vits angrepp på damflygeln rinner ut i sanden. Det rätta var 18. b5! med bibehållet tryck.

18. – a×b4 19. a×b4 g4 20. Kh1?

Ger bara svart tempo i angreppet. Bättre var att erkänna sitt misstag och spela 20. Ta1.

20. – g3!

Samma idé som i det tidigare nämnda partiet Taimanov-Najdorf.

21. h×g3 f×g3 22. L×g3 h4 23. Lh2 Sh5

Med hotet Sg3† och direkt vinst.

24. Df2 Dg5 25. Tfd1 Ta3 26. Tc2 Tfa8 27. Kg1

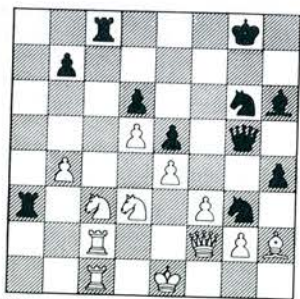
Inte 27. Sb5? Sg3† 28. Kg1 T×d3 och svart vinner.

27. – Lh6 28. c×d6

Öppnar bara nya angreppslinjer för svart, men partiet är ändå förlorat.

28. – c×d6 29. Kf1 Sg3† 30. Ke1 Tc8 31. Tdc1

Eller 31. Sb5 T×c2 32. D×c2 De3†.

31. – Dd8!

Vinner kvaliteten.

32. Sb1 Lxc1 33. Lxg3

Förlorar ytterligare material, men även 33. Sxc1 Tal 34. Txc8 Dxc8 35. Db2 Sf4 var hopplöst.

33. – Txd3

0-1
Anm. för TFS
av Jan Runnby

Nr 137 ENGELSKT

Per-Inge Helmertz

Bengt Svensson

1. c4 e5 2. Sc3 Sc6 3. e3 (!)

Ett för svart obehagligt drag att bemöta. Han kan nu knappast fullfölja sin planerade slutna sicilianska uppställning – (med ombytta färger), ty efter 3. – g6 4. d4 har svart problem. Samma syfte som textdraget tjänar 3. Sf3, eftersom 3. – g6 4. d4 även där är dåligt för svart, men möjligheten 3. – f5 finns då, även om 4. d4 e4 5. Sg5! Le7 6. Sh3 verkar vara fördelaktigt för vit.

3. – Sf6 4. Sf3 Lb4

Anses vara det bästa. I det närmaste direkt dåligt är 4. – d5? 5. cxd5 Sxd5 6. Lb5.

5. Dc2 0-0

5. – Lxc3 6. Dxc3 De7 har tidigare gällt för att ge svart bekväm utjämning, men partiet Keene-Tisdall, Orense 1977 (Inf. 23/54), där det starka 7. a3 a5 8. b4! kom, har ändrat på det förhållandet.

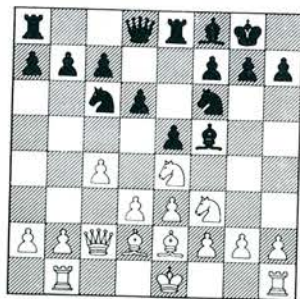
6. d3 Te8 7. Ld2 Lf8!

Partiet Csom-Jansson, Nizza 1974, behandlas utförligt i TFS 9/74. Svart spelade där det sämre 7. – a5.

8. Le2 d6 9. Tb1 (?)

Förmodligen en liten inexacthet. Bättre verkar 9. 0-0 vara, se kommentaren till svarts 10:e drag.

9. – Lf5 10. Se4

10. – Sxe4?

Gunnar Johanssons påstående att svart här kunde ha utjämnat med 10. – Lxe4 är riktigt. Poängen är nämligen att svart efter 11. dxe4 a5 12. b3 (med idén a3 och b4) spelar 12. – Sb4 och vit måste p g a hotet mot e4 slå springaren. Hade vit däremot i 9:e draget spelat 0-0 så finns 13. Db1!

11. dxe4 Le6 12. 0-0 g6

Eftersom bonden på e4 inte längre är hotad, saknar 12. – a5 poäng (13. b3 Sb4 14. Db2!).

13. b4 De7

Tillåter vits starka 15:e drag, men något i stil med 13. – Lg7 14. b5 Se7 15. c5 d5 16. Sg5 Ld7 17. exd5 Sxd5 18. Lc4 är kanske inte heller så roligt för svart.

14. b5 Sb8 15. c5! dxc5 16. Sxe5 Sd7 17. Sc4 b6 18. f4 Tad8 19. e5

Sämre är 19. f5 gxf5 20. exf5 Ld5 och svart har god kontroll över centrum.

19. – Lg7 20. Tb3

Vits plan är att efter e3-e4 föra över tornet till kungsflygeln.

20. – f6 21. e4! f5!

21. – fx e5 22. f5 ger vit ett mycket farligt angrepp.

22. Se3! fx e4

Kvalitetsoffret gick inte att ta: 22. – Lxb3 23. Dxb3† Kh8 24. Sd5 Df8 25. (24. – De6 eller Df7 besvaras med 25. Lc4) 25. Sxc7 och vit vinner tillbaka kvaliteten med totalt överlägsen ställning.

23. f5?

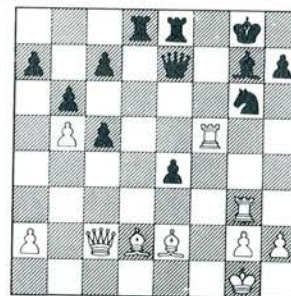
Ett förhastat angreppsförsök. Helmertz hade antagligen redan här sett den vackra slutkombinationen, vilket gjorde det svårt att motstå textdraget. Betydligt starkare var dock 23. Lc4 med fortsatt starkt tryck för vit. Spelbart var också 23. Dxe4, efter 23. – Lxb3 24. axb3 har vit mer än tillräcklig kompensation för sitt offrade material.

23. – gxf5 24. Sxf5 Lxf5 25. Txf5 Sxe5 26. Tg3

26. Lg5 ger inget p g a 26. – De6.

26. – Sg6?

Ett mycket närliggande, men direkt förlorande drag. Ett mycket starkt försvarsdrag fanns istället i 26. – Td6!, varefter det är mycket svårt, för att inte säga omöjligt, att finna någon förstärkning av det vita angreppet. Nu går det som på räls.

27. T×g6!! e3

Ett sista försök i tidsnöden. 27. – hxg6 faller på 28. Db3† Kh7 29. Dh3† Kg8 30. Lc4†.

28. T×g7† D×g7 29. Dc4† Kh8 30. Lc3 Td4 31. L×d4 c×d4 32. Tf7 Dg6 33. D×d4† Kg8 34. Lc4 e2 35. Tf6†

1-0
Anm. för TFS
av Jan Runnby

Nr 138 SICILIANSKT

Bengt Svensson-Bo Bengtsson

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 Sc6 6. f4 g6

Säkert det bästa mot 6. f4. Vit har att välja mellan Löwenfisch-varianten och gamla draken utan Lg5.

7. Le3 Lg7 8. Sb3 0-0 9. Le2 a5 10. a4 Sb4 11. Lf3 Lg4

Partiets första men långt ifrån sista skenoffer. Denna ställning har jag faktiskt haft i ett tidigare SM-parti, mot Ove Kinnmark i Göteborg 1975. Han fortsatte med 12.0-0 Lxf3 13. gxf3 och fick den sämre ställningen (men höll remi). På 12. Lxg4 Sxg4 13. D×g4 S×c2† 14. Kf2 följer förstas inte 14. – Sxa1 utan 14. – S×e3 15. K×e3 Db6†.

12. Te1 Lxf3 13. Dxf3 Sd7

Nu sätts vits damflygel under tryck.

14. 0-0 Te8

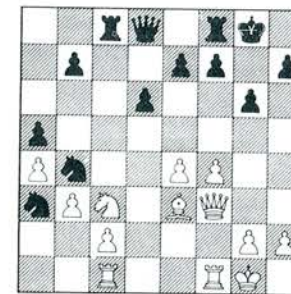
Inte 14. – Lxc3 15. bxc3 Sa2 16. Ta1 Sxc3 17. Ld2 och springaren är fångad.

15. Sd4

Förlorar bonde men är nog det bästa. 15. Ld4 besvaras med 15. – e5.

15. – Sb6 16. Sdb5 Sc4 17. b3 Lxc3 18. Sxc3 Sa3

Avvecklingen 18 – Sxe3 19 Dxe3 Txc3 20. Dxc3 Db6† 21. Kh1 Sa2 22. Dc4 Sxc1 23. Txc1 De3 24. Tf1 ger inte svart något, eftersom han inte kan få tornet i spel. Den följande bondevinsten är inte heller mycket att ha, men trots det kan springarparet ha gjort sig förtjänt av ett diagram!

19. Lf2 Sa×c2 20. Sb5 d5

Eftersom det är omöjligt att få springarna i spel igen på annat sätt ger svart tillbaka bonden. Det naturliga återtaget 20. – Sa6 följt av Scb4 är förhindrat genom att tornet måste lämna c-linjen efter 21. Sa7.

21. Sa7

21. Tfd1 bemöts med 21. – d4 och vit kan inte ta bonden.

21. – dxe4 22. Dxe4 Tc3 23. Dxb7

På 23. Tfd1 Db8 24. Ld4 kan svart bl.a. spela 24. – Txb3 25. Txc2 Sxc2 26. Dxc2 Tb4.

Nu går inte 23. – T×b3 för 24. T×c2. Alltså får det bli ett nytt skenoffer.

23. – Sd4 24. T×c3 Se2† 25. Kh1 S×c3 26. Df3

Förhindrar 26. – Dd3 och 26. – Dd2 (27. Le1).

26. – Scd5 27. Td1 De7 28. g3

Vit börjar komma i tidsnöd och vågar inte syna. 28. T×d5 S×d5 29. D×d5 Td8 30. Df3 Dc1† 31. Lg1 Td1 32. Df2 Tf1 33. Dd4 är nog bra för vit, men svart kan försöka 29. – D×f4 30. Lg1 e5 med oklart spel.

28. – Dc2 29. Sb5 Tc8 30. Kg1 Sf6 31. Lb6 h5 32. h3

Inte 32. L×a5 Sg4 33. L×b4 D×h2† 34 Kf1 Tc2.

32. – Se4 33. L×a5

Ser vågat ut men vit måste göra något. Det hotar både Sd2 och S×g3 och 33. Sd4 bemöts starkt med 33. – Tc3.

33. – S×g3

33. – Sf2 är knappast bättre: 34. Tfl S×h3† 35. Kh1 och springaren är åter instängd om än på en ny ruta.

34. Te1

Inte 34. L×b4 Se2† 35. Kf2 D×d1 36. D×e2 Tc2. Nu hänger båda hästarna och den följande slagväxlingen är ganska forcerad.

34. – Dc5† 35. Df2

35. De3 D×e3† 36. T×e3 Sf5 ger svart goda angreppschanser.

35. – Sd3 36. D×c5 S×c5 37. T×e7 S×b3 38. Le1 Sf5 39. Tc7 Ta8

Bättre 39. – Te8 men a8 låg närmare klockan!

40. Ta7 Tc8 41. Tc7 Ta8 42. Tc4

Förseglingsdraget. Vit har en liten fördel i slutspelet tack vare sin starka fribonde, men kan svart få tornet och springarna i spel mot den vita kungen blir det mycket farligt (därför borde svart ha gjort 39. eller 41. – Te8). Dessutom kan svart i många fall ge kvalitet för a-bonden och hålla remi.

42. – Te8 43. Lc3 Se3 44. Tc6 Ta8 45. Sd4

Ett bra försök var här 45. Sc7 T×a4 46. Sd5, men svart klarar sig med 46. – Tc4 47. Tb6 T×c3.

45. – Sa5 46. Tb6 Sd5

Svart forcerar remi genom att ge sina båda trogna pällar (som gjort 23 mer eller mindre krokiga drag) för tornet och a-bonden. På 46. – Sac4 bör vit inte spela 47. Tb4 Tc8 utan 47. Tc7 eller 47. Tb6.

47. L×a5 S×b6 48. L×b6 T×a4 remi

Anm. för TFS
av Bo Bengtsson

Nr 139 SICILIANSKT

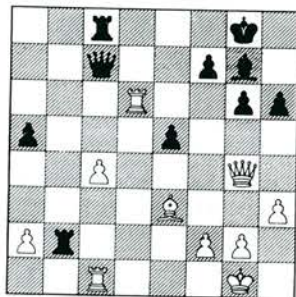
Harry Schyessler – Göran Rörvall

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. b3 Sf6 4. e5 Sd5 5. Lb2 Le7 6. c4 Sb4 7. Le2 0–0 8. d4 c×d4 9. S×d4 d6 10. e×d6 D×d6 11. 0–0 Lf6 12. a3 Sa6 13. Ta2 De7 14. Sb5 L×b2 15. T×b2 Sc5 16. b4 a6 17. Sd6 Scd7 18. Sc3 Sc6 19. Td2 Sf6 20. e5 e5 21. Lc4 Tb8 22. Te1 Le6 23. f4 e×f4 24. S×f7 L×c4 25. T×e7 S×e7 26. Sd6 Lf7 27. S×f7 K×f7 28. Db3† Kg6 29. Se2 Kh6 30. S×f4 1–0

Nr 140 PIRC

Lars Karlsson – Harry Schyessler

1. Sf3 g6 2. e4 Lg7 3. d4 d6 4. Le2 Sf6 5. Sc3 0–0 6. 0–0 Sc6 7. h3 e5 8. d×e5 S×e5 9. Le3 S×f3† 10. L×f3 Ld7 11. e5 d×e5 12. L×b7 Tb8 13. Df3 c6 14. L×c6 T×b2 15. L×d7 D×d7 16. Se4 S×e4 17. D×e4 Tc8 18. Tfd1 Dc7 19. c4 Tb4 20. Tac1 h6 21. Dg4 a5 22. Td7 Dc6 23. Td6 Dc7

24. Lb6? T×b6 25. T×b6 h5! 26. D×c8† D×c8 27. c5 e4 28. c6 Ld4 29. Tb7 e3 30. c7 Kg7 31. Tb5 e2 32. Tbb1 e1D† 33. T×e1 D×c7 34. Tbd1 Df4 35. Te2 h4 36. Kf1 Dh2 37. Te4 Lf6 38. Tg4 De5 39. a4 Dc5 40. Ke2 Lc3 0–1

Nr 141 DAMGAMBIT

N-G Renman – Göran Rörvall

1. Sf3 c5 2. e4 Sc6 3. Sc3 e6 4. g3 Sf6 5. Lg2 d5 6. c×d5 e×d5 7. d4 Le7 8. 0–0 0–0 9. b3 Te8

10. Lb2 Lf5 11. d×c5 L×c5 12. Tc1 Lf8 13. Sb5 Da5 14. Sfd4 S×d4 15. S×d4 Le4 16. f3 Lg6 17. a3 Tac8 18. T×c8 T×c8 19. Lh3 Te8 20. b4 Db6 21. Dd2 Te7 22. Tc1 Tc7 23. T×c7 D×c7 24. Dc3 D×c3 25. L×c3 Se8 26. Kf2 Sd6 27. a4 Le7 28. Ld7 Kf8 29. a5 Lf6 30. La4 Sf5 31. Sb5! a6 32. L×f6 a×b5 33. L×b5 g×f6 34. Lc6 Ke7 35. L×b7 Kd6 36. b5 Kc7 37. L×d5 Se7 38. Lb3 Lf5 39. L×f7 Lc8 40. Ke3 Sf5† 41. Kf4 Kb8 42. Lc4 Sd6 43. Ld3 h6 44. e4 Sf7 45. Ke3 Le6 46. f4 Sd8 47. Kd4 Lg4 48. Lc4 Sb7 49. a6 Sd6 50. b6 S×c4 1–0

Nr 142 NIMZOINDISKT

Harry Schyessler – Bo Bengtsson

1. c4 Sf6 2. d4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Ld2

Det finns i Harry Schyesslers spel kraftiga drag av på en gång naivitet och av gammal stormästare. Som svart väljer han gärna tvivelaktiga varianter i jugoslaviskt och Owens "försvar", som vit har han – förutom en påtaglig böjelse för tandlösa flankuppställningar av nästan Lars Karlssonskt slag – olika specialare. Föreliggande ovanliga drag inleder ett sådant system. Harry är rädd för "teori" i de stora systemen när han möter motståndare som har rykte om sig att kunna "teori". Visst, detta är smart, det ger poäng. Motståndare som han skulle besegra på "normal" väg tar han poäng mot när de fördärvar goda ställningar i tidsnöd. Desto mer som Harry räknar snabbt och bra.

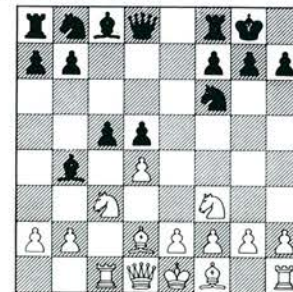
Faran är att motståndarna så småningom också lär sig de där specialarna, uppluckade på teorins bakgårdar och hjälpligt uppsnyggade. Vad gör man då? Inte kan man komma någon vart med 4. Ld2. Nej, sätt igång med de stora "teoretiska" frågorna i stället. Till det finns både tid och talang i överflöd. I Nimzoiindiskt har det oändligt mycket större principiellt intresse att studera 4. e3 eller 4. a3 jämfört med 4. Ld2 och 4. Lg5. Kanske det inte dröjer så länge innan man upptäcker att dessa frågor inte har något svar heller – att också här den bästa spelaren i längden vinner. Men studiet av dessa system kommer ändå att ge mycket i utbyte – både praktiskt och teoretiskt.

4. Ld2 kan gamla stormästare spela någon enstaka gång om de inte orkar hänga med i den "teori" de studerat en gång. Med 4. Ld2 kan (kanske) en motionsspelare rusta sig. Men i början på en internationell karriär – då måste man ha en seriösare inställning.

4. –0–0 5. Sf3 d5 6. Tc1

Harrys drag.

6. – c5 7. c×d5 e×d5

Harry spelade det här en tidigare rond mot Axel Ornstein. Svart fick det något bättre spellet men vit klarade remin. Schyessler – Ornstein: 8. a3 (?) L×c3 9. L×c3 c4! 10. g3 Lf5 11. Lg2 Dc8 12. 0–0 Lh3 13. Te1 L×g2 14. K×g2 Se4 15. Sgl Te8 16. f3 Sd6 17. Lb4 Dd7 18. e4 d×e4 19. L×d6 D×d6 20. T×e4 T×e4 21. f×e4 b5 22. b3 Sc6 23. b×c4 D×a3 24. d5 Se5 25. c×b5 Db2† 26. Dc2 D×b5 27. Dc8† De8 28. D×e8† T×e8 29. Tal Sc4 30. T×a7 1/2–1/2

8. Sb1! L×d2† 9. S×d2 Da5?

Efter detta drag får vit stor övervikt på damflygeln tack vare c-linjen. Spelbart verkar däremot – med ett idélån från Ornstein – 9. – c4 jämte 10. – Lf5.

10. T×c5 D×a2 11. Dc1 Sa6

Nu får vit ett lättvunnet spel genom att springarna efter b×a6 i ett slag får två stödjepunkter på c-linjen. Bättre verkar 11. – Lf5 med idén 12. Tc7 Sc6.

12. Tc3 Da4 13. Ta3 De8 14. e3 Lf5 15. L×a6 b×a6 16. 0–0 Tb8 17. Se5 De6 18. Sb3 Db6 19. Sc5 Tfc8 20. T×a6 D×a6 21. S×a6 T×c1 22. S×b8 Tc2 23. Sbc6 Kf8 24. b4 Tb2 25. Tal Sd7 26. g4 S×e5 27. S×e5 Le6 28. T×a7 f6 29. Sd7† Kg8 30. h3 T×b4 31. Sc5! 1–0

Anm. för TFS
av Gunnar Johansson

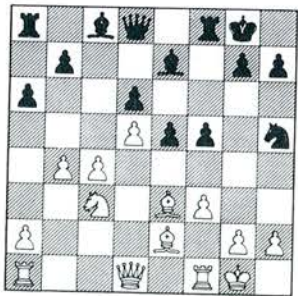
Nr 143 SICILIANSKT

Rörvall – Cramling

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 e5 6. Sdb5 d6 7. Sd5

Anses som ett av vits bästa sätt att bemöta "Svesnjikov".

7. – S×d5 8. e×d5 Sb8 9. c4 a6 10. Sc3 Le7 11. Le2 0–0 12. 0–0 Sd7 13. Le3 f5 14. f3 Sf6 15. b4 Sh5 (!?)

Avsikten är spel på kungsflygeln genom Tf8-f6-g6 och senare ...Sf4 eller ...Lg5. Svarts plan ser något "mysko" ut, slänga ut en springare på h5 och strunta blankt i att utveckla damflygeln... Men vad ska vit göra? Klart är att man måste hitta något bättre än partifortsättningen, vit blir överkörd utan att någonsin komma till motspel.

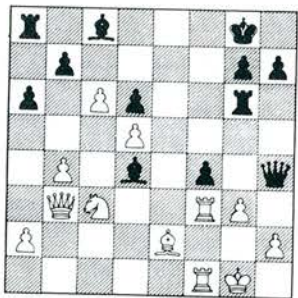
16. Db3?

Överger den stackars kungsflygeln och kostar tid. I juniorklassen fortsatte partiet Rörqvist-Lundin 16. c5 dxc5!? (bättre 16... Tf6) 17. Db3 Lg5 18. Lxc5 Tf6 med oklart spel. Beaktas måste 16. Sa4.

16. - Tf6! 17. c5 Tg6 18. f4

Det hotade 18. - Lg5. Nu blir svarts svartfältare fruktansvärd.

18. - Sxf4 19. Lxf4 exf4 20. Txf4 Lf6 21. c6!? Le5 22. Tf3 Dh4 23. g3 f4 24. Taf1 Ld4†

25. Tf2

Ty på 25. Kh1 utvecklar svart damflygeln med tempo: 25. - Dxc2† 26. Kxc2 Th6† 27. Kg2 Lh3† osv.

25. - Lxf2† 26. Kxf2 Dxc2† 27. Ke1 fxc3 0-1

Anm. för TfS av Anders Lundin

KLASS M

Nr 144 BIRDS

R. Lekander-G. Gustafsson
LASK—Emmaboda S.S.

1. f4

Förr var jag en flitig anhängare av detta gamla öppningsdrag som fortfarande då och då dyker upp i olika turneringar. Draget är inte starkare än andra öppningsdrag, men vad är det inte värt att kunna överraska motståndaren på ett så tidigt stadium!

1. - d5

Här kan man också välja den skarpa Frongs gambit: 1. - e5 2. fxe5 d6 3. exd6 Lxd6 4. Sf3 och svart har valet mellan 4. - g5 (Lasker) och 4. - Sf6 (Schlechter)

2. Sf3 g6 3. e3 Lg7 4. Le2 Sf6 5. 0-0 0-0 6. d3 b6

Här spelas vanligtvis 6. - c5 7. De1 Sc6 etc (jfr holländskt med ombytta färger)

7. De1 Lb7 8. Sbd2 Sbd7

Om 8. - Sg4 så 9. Ld1 och efter 10. h3 måste svarts springare retirera.

9. Dh4 Te8!?

I partiet Pelikan-Behrensens, 1958 spelades det ställningsmässiga 9. - e6 (!) med fortsättningen 10. g4 Se8 11. Dh3 Sd6 12. c3 Tc8=

10. e5!?

Inledningen till den kombination som kulminerar i det 18:e draget. Ett annat bra sätt att "stämpla" svarts föregående drag var 10. d4 och svarts tilltänkta befrielsesdrag e7-e5 är mer eller mindre förhindrat för gott.

10. - Sxe5 11. fxe5 Sd7 12. e6 (!)

Utan detta bondeoffer, som helt lamslår svarts spel i centrum, skulle vits 10:e drag vara helt förfelat (12. d4? f6)

12. - fxe6 13. Lg4 Sf8 14. Sf3 e5 (?)

Segare försvar erbjöd 14. - Lf6 men efter 15. Sg5 (hot Lxe6†) Lc8 (Kg7 16. e4) 16. Dh6 bör vit vinna (16. - Lg7 17. Txf8† eller 16. - e5 17. Lxc8 Dxc8 18. e4).

15. Sg5 Lf6 16. Le6† Kg7

Naturligtvis inte 16. - Sxe6 för 17. Dxc7† med matt.

17. e4

Därmed kommer även löparen på c1 med i spelet - med allt vad det innebär av indirekta hot mot h6. Däremot faller det lockande 17. Lf7 på h6 (18. Lxe8 hxc5).

17. - h6?

Leder direkt i fördärvet, men vits följande drag var kanske inte så lätt att se. Bättre verkar 17. - dxe4 och frågan är om inte vit gör bäst i att fortsätta med det positionellt lugna 18. Le3 (för att förhindra mellandraget Dd4†) med svårt spel för svart. Däremot leder det frestande 18. Dh6† Kxh6 19. Sf7†† Kg7 20. Lh6† Kg8 21. Sxd8† Sxe6 22. Sxe6 till en klart vunnen ställning - för svart!

18. Txf6!!

Direkt avgörande.

18. - exf6

Eller 18. hxc5 19. Tf7† Kg8 20. Txf8†† med matt.

19. Sf7 Txe6

Svart hinner ej rädda sin dam p g a 20. Dxc6† och matt i nästa drag. Lika illa går det efter 19. - Sxe6 20. Sxd8 Txd8 21. Lxc6† Kf7 22. Tf1 etc.

20. Sxd8 Txd8

Och på 20. - g5 har vit här mellandraget 21. Sxe6†.

21. Lxc6† Kf7 22. Lxf8 Kxf8 23. Dh7(!) dxc4(?) 24. Dxc7 Ted6 25. Dxb7 exd3 26. cxd3 T8d7 27. Da8† Kg7 28. h3 Txd3 29. Tc1 Td1† 30. Txd1 Txd1† 31. Kh2 och vit vann lätt efter ett 20-tal drag.

Anm. för TfS av Rolf Lekander

KLASS I

Nr 145 FLANKSPEL

Bengt Andersson
Kymbo SK

Toni Engelbrecht
Södertälje SS

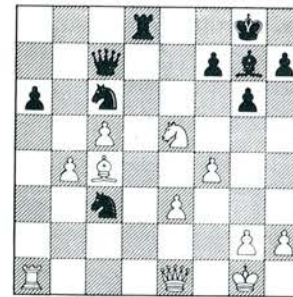
1. Sf3 g6 2. b3 Lg7 3. d4 c5 4. Lb2 d5 5. e3 a6 6. Le2 b5 7. 0-0 Lb7 8. Sbd2 Sbd7 9. Dc1 Tc8?

Betyder bondeförlust, men svart får som kompensation vissa chanser i centrum.

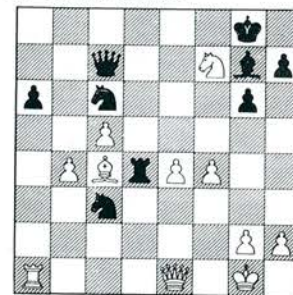
10. dxc5 e5 11. b4 Se7 12. a4 Lc6 13. axb5 Lxb5 14. c4 dxc4 15. Sxc4 0-0 16. Td1 Dc7 17. Lf1 Tb8 18. Lc3 Sc6 19. Dd2 Tfd8 20. De1 Sf6 21. Sfxe5?!

Ett lite klämfingrigt drag, Sa5 eller Sd6 verkar solidare, nu får svart chanser till motspel.

21. - Se4 22. f4 Lxc4 23. Lxc4 Sxc3 24. Txd8† Txd8

25. Sxf7! Td5 26. e4 Td4

27. Dxc3!

Ett damoffer som verkar hålla i alla varianter.

27. - Td1† 28. Txd1 Lxc3 29. Td7 Ld4† 30. Kh1 Dxd7

Även andra varianter leder till slutspel med bönder under för svart, t.ex. 30. - Dxf4 31. Sg5† Kf8 32. Se6† Ke8 33. Td8† Sxe8 34. Sxf4 eller 30. - Db8 31. Sd6† Kh8 31. Tb7 Da8 32. Ld5.

31. Se5† Kf8 32. S×d7† Ke7 33. Sb6 S×b4 34. S×d5† S×d5 35. e×d5 a5 36. c6 Lb6 37. g3 Kd6 38. Kg2 Kc5 39. La2 Lc7 40. Kf3 Kd4 41. Kg4 Kc3 42. f5 g×f5 43. K×f5 Kb2 44. Ke6 K×a2 45. d6

1-0
Anm. för TFS av
Bengt Andersson

JUNIORER

Nr 146 JUGOSLAVISKT

Mats Andersson – Anders Lundin
Rock. Umeå – SK Passanten

1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. f4 Lg7 5. Sf3 0-0 6. Ld3 Sc6 7. e5 d×e5 8. f×e5 Sh5 9. Le2

Logiskt (siktat mot h5!) och antagligen det bästa. Varken 9. Le4 Lg4 10. Le3 f6 11. e×f6 S×f6! eller 9. Lc4 Lg4 10. Le3 Sa5 11. Le2 c5 (12. d×c5 Db8!) ger svart några större problem.

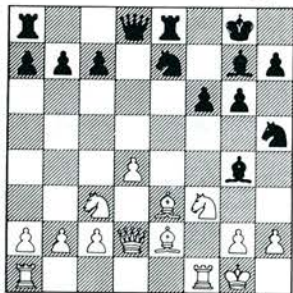
9. – Lg4 10. Le3

Eller 10. d5!? L×f3 11. L×f3 S×e5 12. L×h5 g×h5 13. D×h5 med oklart spel.

10. – f6 11. e×f6(?)

Efter detta står vit redan en aning sämre. Svart får bra spel mot de svaga fälten e4, e3 och f4. Bättre 11. d5 S×e5 12. S×e5 L×e2 13. D×e2 f×e5 14. 0-0-0 med kompensation för bonden.

11. – e×f6 12. 0-0 Te8 13. Dd2 Se7 (!)

Hotar 14. – Sf5 15. Lf2 Lh6 osv. Vit har väl ångtrat sitt 4:e drag vid det här laget...

14. Sh4 L×e2 15. S×e2 Sd5 16. Lf2 f5 17. c4? Sdf6 18. Sf3 Se4 19. Dc2 S×f2 20. T×f2 Sf6

Efter avbytet av löparen framstår de svarta fälten som gapande hål i vits ställning. Till råga i eländet är d-bonden svag och kungen en smula osäker.

21. Sg3 Sg4 22. Td2 Lh6 23. Te2 T×e2 24. D×e2

Eller 24. S×e2 De7! t.ex. 25. Dd3 Le3† 26. Kf1 Te8! med hotet 27. – S×h2† följt av 28. – Dh4

24. – Le3† 25. Kh1 L×d4 26. h3 Se3 27. Sf1 f4 28. Dd3?? (tidsnöd!) L×b2 29. D×d8† T×d8 30. Tb1 S×e4

0-1
Anm. för TFS
av Anders Lundin

Korr-SM 1977

Nr 147 SICILIANSKT

Bertil Wikström Ulf Svensson
Vilhelmina Skänninge

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Le2 e5 7. Sf3

Spelbart – men springaren står inte särskilt effektivt på f3.

7. – h6 8. 0-0 Le7 9. b3 0-0 10. Te1 a6 11. Lf1 Lg4 12. Le3 b5 13. a4 b4 14. Sd5 S×d5 15. D×d5 Dc7 16. Dd2 Le6 17. Ld3 Db7

Efter ett något egenartat spelöppningsförlopp följer nu långvarigt ställningskrig.

18. Dd1 Sa5

Kampen handlar nu bl.a. om fältet c4, det duger inte att vit under gynnsamma omständigheter lyckas bita sig fast där.

19. Sd2 Tfc8 20. Sf1 Lf8 21. Ld2 g6 22. Se3 Lg7 23. Tb1 Tc5 24. De2 Sc6 25. Tecl Sd4 26. Del Tab8 27. Lc4?

Leder till för svart gynnsamma förvecklingar. I fråga kom väl närmast 27. Sc4 vilket efter 27. – d5 leder till svåröverskådliga komplikationer.

27. – D×e4 28. L×b4 T×b4 29. D×b4 Se2† 30. Kh1 S×e1 31. T×c1 L×c4 32. S×c4 Df4 33. Tf1 Lf8 34. Db7

Segare motstånd erbjöd 34. Db8, bonden a6 betyder intet i saken.

34. – d5

Äntligen. Svarts centrum avgör nu snabbt partiet.

35. Se3 d4 36. g3 Df6 37. Sc4 Df5 38. D×a6 e4 39. Da8 e3 40. Te1 e2! 41. Kg2 Tc8 42. Df3 Te8 43. Se3

Utsiktslöst men något försvar fanns inte längre.

43. – d×e3 44. f×e3 e1D 45. T×e1 D×c2† 46. De2 D×b3 47. Db5 T×e3

1-0
Anm. för TFS
av Ulf Svensson

VM

1:a matchpartiet

De flesta VM-matcher – åtminstone de senaste 50 åren – brukar inledas med vinst... för blivande förloraren. Kanske vi där har förklaringen till att Korttjnoj avstår från 12. De2. För inte kan väl Korttjnoj ha gått förbi partiet Bengtsson – Kas med kommentarer i TFS 1977:3?

Därefter lyckas Karpov få till stånd en remiserande avlastningsmanöver. Annars noterar man Karpovs val av försvarsvapen mot Korttjnojns patenterade 1. c4 nämligen Tartakowervarianten i Damgambit, Spasskijs skötebarn.

Nr 148 DAMGAMBIT

Korttjnoj – Karpov

1. c4 Sf6 2. Sc3 e6 3. Sf3 d5 4. d4 Le7 5. Lg5 h6 6. Lh4 0-0 7. e3 b6 8. Te1 Lb7 9. Ld3 d×c4 10. L×c4 Sbd7 11. 0-0 c5 12. d×c5 S×c5 13. De2 a6 14. Tf1 De8 15. a3 Sfe4 16. S×e4 S×e4 17. L×e7 D×e7 18. Sd4 Tfc8

1/2-1/2

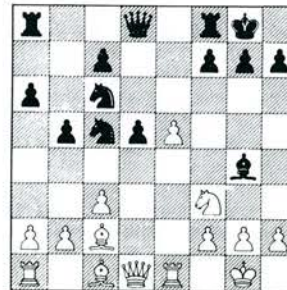
2:a matchpartiet

Karpov drar 1. e4 rustad till guldtänderna mot franskt. Men Korttjnoj spelar öppet spanskt. Korttjnoj & Co har hittat en förstärkning av svarts spel mot Karpovs metod att behandla varianten (partierna mot Beljavskij och Smyslov i Leningrad förra sommaren). Vad som händer efter 14. – d4. (TN) gick helt enligt planerna läcker det ut från belättna sekundanter.

Nr 149 SPANSKT

Karpov – Korttjnoj

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 S×e4 6. d4 b5 7. Lb3 d5 8. d×e5 Le6 9. c3 Lc5 10. Sbd2 0-0 11. Lc2 Lf5 12. Sb3 Lg4 13. S×c5 S×c5 14. Te1

14. – d4! 15. h3 Lh5 16. c×d4 L×f3 17. D×f3 S×d4 18. Dc3 Dd5 19. Le3 S×c2 20. D×c2 Sd3 21. Ted1 Tfd8 22. D×c7 D×e5 23. D×e5 S×e5 24. b3 f6 25. Lb6 T×d1† 26. T×d1 Tc8 27. Td2 h5 28. Le3 Kf7 29. f4

1/2-1/2

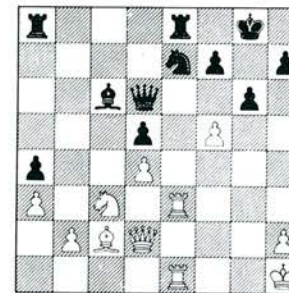
3:e matchpartiet

Efter den lätta uppmjukningen i "första rondens" som var helt jämn är det nu dags för hårdare tag. Korttjnoj har vit och kommer med små överraskningar både i 2:a och 3:e draget, tidigare har han i yttersta undantagsfall tillåtit Nimzoidiskt. Nytt plus i kanten för Korttjnoj ty Karpov verkar bara dunkelt ana bästa försvarsidéer mot den "egentliga" Rubinsteinvarianten 4. e3 jämte 5. Se2 (för att undvika dubbelbonden). Hans 9:e drag tyder i vart fall på det. I mittspelet presterar han dock ett segt försvar mot Korttjnojns hårda angreppssatsning. Om Korttjnoj hittat 24. Te5 eller Tg3 är det dock frågan om svart klarat sig.

Nr 150 NIMZOINDISKT

Korttjnoj – Karpov

1. c4 Sf6 2. d4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 c5 5. Se2 c×d4 6. e×d4 d5 7. c5 Se4 8. Ld2 S×d2 9. D×d2 a5 10. a3 L×c3 11. S×c3 Ld7 12. Ld3 a4 13. 0-0 0-0 14. f4 g6 15. Kh1 Sc6 16. Lc2 Se7 17. Tae1 b6 18. Tf3 Te8 19. Tfe3 Lc6 20. c×b6 D×b6 21. g4 Dc7 22. f5 e×f5 23. g×f5 Dd6

24. Th3? S×f5 25. L×f5 g×f5

Men inte 25. – T×e1† 26. D×e1 g×f5 27. Dh4.

26. Tg1† Kh8 27. Th6 Te6 28. T×e6 D×e6 29. Dg5 Dg6 30. Dh4 De6

1/2-1/2

4:e matchpartiet

Korttjnoj upprepar inte sin TN från 2 mp utan väljer det av teorin förkastade 14. – Lh5. Av rädsla för förstärkning eller för att helt fräckt pröva Karpovs mod? Hur som helst vågar (?) Karpov inte göra 15. Lg5 (15. – L×f3? 16. D×f3 D×g5 17. D×d5) och det hela slutar strax i en snöplig dragupprepning.

Nr 151 SPANSKT

Karpov – Korttjnoj

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 S×e4 6. d4 b5 7. Lb3 d5 8. d×e5 Le6 9. c3 Lc5

10. Sbd2 0-0 11. Lc2 Lf5 12. Sb3 Lg4 13. S×c5 S×c5 14. Te1 Lh5 15. h3 Te8 16. Lf4 Se6 17. Ld2 Sc5 18. Lf4 Se6 19. Ld2 1/2-1/2

5:e matchpartiet

Ett parti som går till VM-historien – inte bara för att det är rekordlångt. Karpov har läst på en ny variant mot Kortjnojs 5. Se2 men minns antagligen dåligt (13. – Dd7 (!) 14. Lg5 Sd5 = Tajmanov) eller råkar ut för en liten TN (14. f3) som utgör inledning till en stor spelplan. Den isolerade bonden och löparparet ger Kortjnoj tillräcklig centrumkontroll för ett spel på båda flyglar. Lägg märke till vits drag 19-23, S-månövern som ger Kortjnoj 2L mot 2S bland mycket annat under den första sittningen.

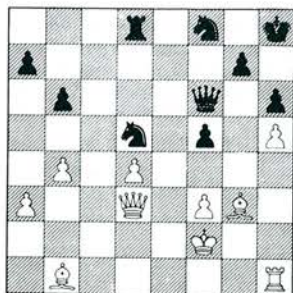
I avbrottet hade man väntat 42. – Dg5 eller kanske 42. – Se7. Karpovs krokiga förseglingsdrag innebär bondeoffer men överraskar Kortjnoj som förbrukar massor av betänketid men spelar strålande. Men i näst sista draget före 2:a tidskontrollen gör han sitt livs svåraste blunder, missar en mördande löparschack som en nybörjare genast utfört (55. Lf7! Kc6 56. De6†) och Se7 faller.

Slutspelet som uppkommer innehåller till en början några lustiga finesser men snart visar sig att Kortjnojs vinstchanser är studieartade. Till slut sätter han patt för att slippa konfirmera remin med handslag.

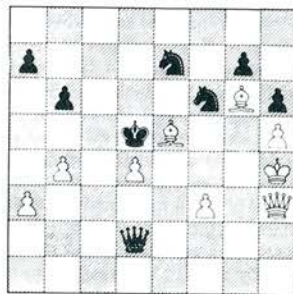
Nr 152 NIMZOINDISKT

Kortjnoj-Karpov

1. c4 Sf6 2. Sc3 e6 3. d4 Lb4 4. e3 e5 5. Se2 d5 6. a3 L×c3† 7. S×c3 c×d4 8. e×d4 d×c4 9. L×c4 Se6 10. Le3 0-0 11. 0-0 b6 12. Dd3 Lb7 13. Tad1 h6 14. f3 Se7 15. Lf2 Sfd5 16. La2 Sf4 17. Dd2 Sfg6 18. Lb1 Dd7 19. h4 Tfd8 20. h5 Sf8 21. Lh4 f6 22. Se4 Sd5 23. g4 Tac8 24. Lg3 La6 25. Tfe1 Tc6 26. Tc1 Se7 27. T×c6 D×c6 28. La2 Dd7 29. Sd6 Lb7 30. S×b7 D×b7 31. De3 Kh8 32. Tc1 Sd5 33. De4 Dd7 34. Lb1 Db5 35. b4 Dd7 36. Dd3 De7 37. Kf2 f5 38. g×f5 e×f5 39. Te1 Df6 40. Le5 Dh4† 41. Lg3 Df6 42. Th1 (avbrott)

42. – Sh7 43. Le5 Dg5 44. D×f5 Dd2† 45. Kg3 Shf6 46. Tg1 Te8 47. Le4 Se7 48. Dh3 Te8 49. Kh4 Tc1 50. Dg3 T×g1 51. D×g1 Kg8 52. Dg3 Kf7 53. Lg6† Kc6 54. Dh3† Kd5

55. Le4†?? S×e4 56. f×e4† K×e4 57. Dg4† Kd3 58. Df3† De3 59. Kg4 D×f3† 60. K×f3 g6 61. Ld6 Sf5 62. Kf4 Sh4 63. Kg4 g×h5† 64. K×h4 K×d4 65. Lb8 a5 66. Ld6 Kc4 67. K×h5 a4 68. K×h6 Kb3 69. b5 Kc4 70. Kg5 K×b5 71. Kf5 Ka6 72. Ke6 Ka7 73. Kd7 Kb7 74. Le7 Ka7 75. Kc7 Ka8 76. Ld6 Ka7 77. Kc8 Ka6 78. Kb8 b5 79. Lb4 Kb6 80. Kc8 Kc6 81. Kd8 Kd5 82. Ke7 Ke5 83. Kf7 Kd5 84. Kf6 Kd4 85. Ke6 Ke4 86. Lf8 Kd4 87. Kd6 Ke4 88. Lg7 Kf4 89. Ke6 Kf3 90. Ke5 Kg4 91. Lf6 Kh5 (avbrott) 92. Kf5 Kh6 93. Ld4 Kh7 94. Kf6 Kh6 95. Le3† Kh5 96. Kf5 Kh4 97. Ld2 Kg3 98. Lg5 Kf3 99. Lf4 Kg2 100. Ld6 Kf3 101. Lh2 Kg2 102. Le7 Kf3 103. Ld6 Ke3 104. Ke5 Kf3 105. Kd5 Kg4 106. Kc5 Kf5 107. K×b5 Ke6 108. Kc6 Kf6 109. Kd7 Kf7 110. Le7 Kg8 111. Ke6 Kg7 112. Le5 Kg8 113. Kf6 Kh7 114. Kf7 Kh8 115. Ld4† Kh7 116. Lb2 Kh6 117. Kg8 Kg6 118. Lg7 Kf5 119. Kf7 Kg5 120. Lb2 Kh6 121. Lc1† Kh7 122. Ld2 Kh8 123. Lc3† Kh7 124. Lg7 patt 1/2-1/2

6:e matchpartiet

Mörbultad och villrådig – det 5:e partiet var bara färdigt till 91/124-delar och Karpov i klar nackdel så långt vad gäller spelöppningsförberedelse – nöjer sig världsmästaren med 1. c4. Det hela utvecklar sig också mycket fredligt. 1974 spelade man snarlikt i det 9:e partiet men då hade Kortjnoj vit!

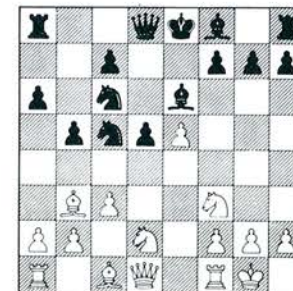
Nr 153 ENGELSKT

Karpov – Kortjnoj

1. c4 e5 2. Sc3 Sf6 3. Sf3 Sc6 4. g3 Lb4 5. Lg2 0-0 6. 0-0 e4 7. Se1 L×c3 8. d×c3 h6 9. Sc2 Te8 10. Se3 d6 11. De2 a5 12. a4 De7 13. Sd5 S×d5 14. e×d5 Sb8 15. Le3 Lf5 16. h3 Sd7 17. c4 b6 18. Dc3 Se5 19. b3 Dd7 20. Kh2 Te7 21. Ld4 f6 22. Tac1 De8 23. De3 1/2-1/2

7:e matchpartiet

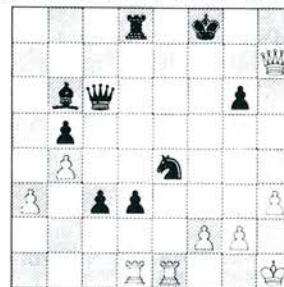
Ett svårt, tungt överskådligt parti... Nu blir det "vanligt" Nimzoindiskt men bara t.o.m. svarts 5:e drag. 6. d5 tvingar Karpov att spela va banque, vilket han mycket sällan gör. Det blir både bonde- och kvalitëoffer. I tidsnöd gör så Kortjnoj ett hiskeligt bondedrag (32. b4) och är förlorad. Avbrottsställningen tas till allmän överraskning remi utan fortsatt spel. Det talas om någon variant med Kg1... Var det fel av Karpov att slå på e4 i sista draget före tidskontrollen? Mörker, mörker...

Nr 154 NIMZOINDISKT

Kortjnoj – Karpov

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 0-0 5. Ld3 c5 6. d5 b5 7. d×e6 f×e6 8. c×b5 Lb7 9. Sf3 d5 10. 0-0 Sbd7 11. Se2 De8 12. Sg3 e5 13. Lf5 g6 14. Lh3 a6 15. Sg5 a×b5 16. Se6 c4 17. Ld2 Lc5 18. Sc7 De7 19. S×a8 T×a8 20. a3 Sb6 21. Dc2 Le8 22. L×e8 T×e8 23. La5 Sbd7 24. Dd2 Ld6 25. Lb4 Sc5 26. L×c5 L×c5 27. Kh1 Dd6 28. Tad1 Kh8 29. Dc2 De6 30. Se2 Dc6 31. h3 Te8 32. b4 Lb6 33. Db2 Kg8 34. Tfe1 Kf7 35. Dc2 d4 36. Sg3 Td8 37. e×d4 e×d4 38. Dd2 d3 39. Dh6 c3 40. Se4 S×e4 41. D×h7† Kf8 (avbrott)

42. Dh8†

1/2-1/2

8:e matchpartiet

För första gången får Kortjnoj något att tänka på redan i spelöppningen... och vips är Karpov där och pressar ner Kortjnoj efter ett våldsamt angrepp. Så häftigt och så förintande som det bara kan bli när någon spelat riktigt dåligt. Hur som helst är remiraden bruten och schackspelet vid liv. Rekordet för antal remier i inledningen av VM-matcher kom alltså denna gång att stanna på sju.

Nr 155 SPANSKT

Karpov – Kortjnoj

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 S×e4 6. d4 b5 7. Lb3 d5 8. d×e5 Le6 9. Sbd2 Sc5 10. c3

10. – g6?

Så stor var alltså tron på "teorin" och Encyklopedin, i vars del C vi inhämtar att stampartiet verkar vara Capablanca – Lasker, St. Petersburg 1914 (Nej, inte *det* partiet, men ta för all del fram Tarraschs klassiska turneringsbok ändå och... läs). Lasker spelade 10. – d4!, varpå följde 11. c×d4 S×d4 12. S×d4 D×d4 13. L×e6 S×e6 14. Df3 Td8 15. a4 och nu skulle han enligt Nenarokov spelat Lb4 med utjämnning, t.ex. 16. a×b5 a×b5 17. Dc6† Dd7. Lasker valde 15. – Dd5 16. D×d5 T×d5 men höll ändå remi.

Kanske Kortjnoj var rädd för Kuzmins idé 10. – d4 11. L×e6 S×e6 12. Sb3 d×c3 13. Dc2 (Se TfS 1977:9 Nr 210) till partiet mot Beljavskij, där också det ovanliga 9. Sbd2 prövades. Det listiga med 9. Sbd2 är ju annars att svart inte kan länka in 9. c3 Lc5 som Kortjnoj spelade i matchens händelselösa 1:a och 3:e partier.

Vem som skrivit det aktuella kapitlet i Encyklopedin? Kortjnoj, förstås. Vi får se om 10. – g6 kommer in i nästa upplaga.

11. De2 Lg7 12. Sd4!

Vederläggningen som ju egentligen är ganska närliggande. Vits strategiska idé i öppet spanskt är ju att få fart på den egna bondemajoriteten på kungsflygeln med f2-f4. Här kostar det visserligen bonde, men med tanke på angreppet som erhålles får priset anses överkomligt. Svart måste ta bonden, annars är hans plan förfelad.

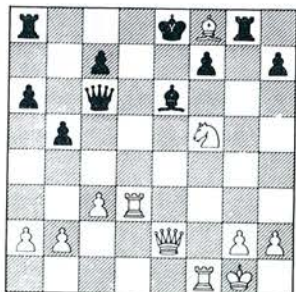
12. – S×e5 13. f4 Se4 14. f5 g×f5 15. S×f5 Tg8 16. S×c4 d×c4

Kortjnoj är känd för att ta bönder och sedan kontrastlå. Nu hoppas han på g-linjen.

17. Lc2 Sd3 18. Lh6 Lf8

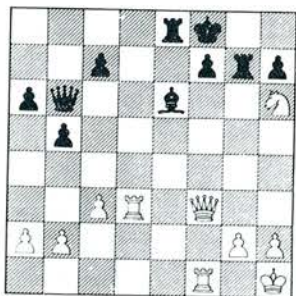
Inte 18. – L×h6 19. S×h6 Tg7 20. S×f7.

19. Tad1 Dd5 20. L×d3 c×d3 21. T×d3 Dc6 22. L×f8

Lika bönder... Nu förlorar 20. Kxf8 mot 21. Sd4 jämte 22. Dxe6, men det fula 21. - Txf8, hur vederläggs det enklast? Svar se nedan!

22. - Db6† 23. Kh1 Kxf8 24. Df3 Te8 25. Sh6 Tg7

26. Td7! Tb8 27. Sxf7 Lxd7 28. Sd8† 1-0

T.ex. 28. - K likg. 29. Df8 matt eller 28. - Lf5 29. Dxf5† Ke7 30. Df8† Kd7 31. Dxg7†. 22/23. - Txf8 straffas med Sg7† jämte De5 med ogärderbar matt.

Anm. för TfS
av Gunnar Johansson

9:e matchpartiet

Kortjnoj låter sig inte nedslås utan fortsätter att med vit ansätta Karpovs ställning. Karpov försöker värja sig med bondeoffer men Kortjnoj är obeveklig ända till... han i 39:e draget byter dam i stället för att fortsätta angreppet. Avbrottet tas remi utan fortsatt spel, och man frågar sig om också denna bortslarvade fördel ska följas av ett nytt nederlag.

Nr 156 DAMGAMBIT

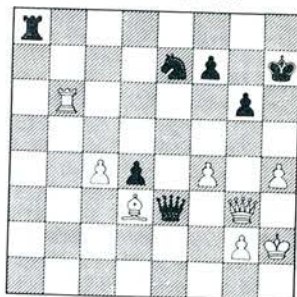
Kortjnoj - Karpov

1. c4 Sf6 2. Sc3 e6 3. Sf3 d5 4. d4 Le7 5. Lf4

0-0 6. e3 c5 7. dxc5 Lxc5 8. Dc2 Sc6 9. Td1 Da5 10. a3 Le7 11. Sd2 e5 12. Lg5 d4 13. Sb3 Dd8 14. Le2 h6 15. Lxf6 Lxf6 16. 0-0 Le6 17. Sc5 De7 18. Sxe6 Dxe6 19. Sd5 Tad8 20. Ld3 Se7 21. Sxf6 Dxf6 22. exd4 exd4 23. Tfe1 Td7 24. Te4 Sc6 25. De2 g6 26. Te1 Kg7 27. b4 b6 28. Dg4 Tfd8 29. h4 h5 30. Dg3 Dd6 31. f4 Te7 32. Txe7 Sxe7 33. Te5

Vit står bättre på alla bräddsvnitt. I Kortjnojs tidsnöd inleder Karpov ett skarpt motspel.

33. - a5 34. Txh5 axb4 35. axb4 Dxb4 36. Tb5 Dd2 37. Kh2 De3 38. Txb6 Ta8

39. Dxe3?

Med 39. Dg5 hade Kortjnoj kunnat ställa Karpov inför mycket svåra problem. Nu leder dambyttet till klar remiställning.

39. - dxe3 40. Tb2 Ta3 41. Le4 Tc3 (Förseg-
lingsdrag) 1/2-1/2

Anm. för TfS
av Gunnar Johansson

10:e matchpartiet

Så får då Kortjnoj och världen veta vilket som var idén med 9. Sbd2, nämligen 9. - Sc5 10. c3 d4 11. Sg5. Offret kan inte antas för 11. - Dxe3 12. Df3, men det verkar också vara enda poängen. Kortjnoj avböjer och håller slutspelet. Kanske nedsablingen i det 8:e partiet känns ännu mera smärtsam efter det här.

Nr 157 SPANSKT

Karpov - Kortjnoj

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0-0 Sxe4 6. d4 b5 7. Lb3 d5 8. dxe5 Le6 9. Sbd2 Sc5 10. c3 d4! (diagr. se 8 mp) 11. Sg5!? dxc3!

Definitivt inte 11. - Dxe3 12. Df3! Den roligaste varianten av många förlustvarianter för svart är 12. - Ld7 13. Lxf7† Ke7 14. Se4 Sxe4 15. Lxg5 Sxg5 (Fyra lätta för damen...) 16. Dd5 Sxf7 17. e6 och vinner.

12. Sxe6 fxe6 13. bxc3 Dd3 14. Sf3 Dxd1 15. Lxd1 Le7 16. Le3 Sd3 17. Lb3 Kf7 18. Tad1 Sdxe5 19. Sxe5 Sxe5 20. Lf4 Sc4 21. Lxc4 bxc4 22. Td4 Ld6 23. Le3 Thb8 24. Txc4 Tb2 25. a4 Ta2 26. g3 Tb8 27. Td1 Tbb2 28. Tdd4 Tb1† 29. Kg2 Tba1 30. Th4 h6 31. Lc5 e5 32. La7 Ke6 33. Tcg4 Le7 34. Th5 Lf6 35. Tc4 Kd7 36. Lb8 c6 37. Te4 Txa4 38. c4 Ta5 39. Lxe5 Lxe5 40. Thxe5 Txe5 41. Txe5 Ta4 42. Te4 Ta5 43. h4 h5 44. Tf4. 1/2-1/2

11:e matchpartiet

Kortjnoj utjämnar till 1-1 efter en fruktansvärd tabbe av Karpov. En lätt pjäs som är bunden på 7:e raden, inget svårt kombinationstema precis. I deras match 1974 dröjde det till 21:a partiet innan Karpov presterade något liknande. Sådana feldrag verkar menligare på psyket än själva förlusterna de orsakar. What next?

Nr 158 SICILIANSKT

Kortjnoj - Karpov

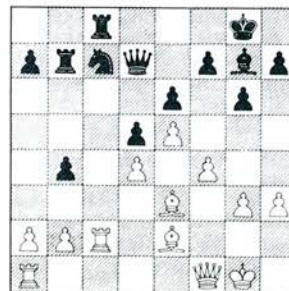
1. g3

Karpov bryr sig inte om att gå in i någon teoretisk diskussion med 1. e5 eller 1. - Sf6 (!) huruvida vit har lika spel eller inte. I stället söker sig spelarna in i slutet sicilianskt, något som Karpov gärna spelade som junior men då helst som vit.

1. - e5 2. Lg2 Sc6 3. e4 g6 4. d3 Lg7 5. f4 d6 6. Sf3 Sf6 7. 0-0 0-0 8. c3

Dvs. "riktigt" slutet hade det blivit först efter 8. Sc3 med övergång till ställningarna från matchen Spasskij - Geller 1968. Vit har ett svagt initiativ.

8. - Tb8 9. De2 Se8 10. Le3 Sc7 11. d4 cxd4 12. cxd4 Lg4 13. Td1 d5 14. e5 Dd7 15. Sc3 Tfe8 16. Df1 b5 17. h3 Lxf3 18. Lxf3 b4 19. Lg4 e6 20. Sa4 Sa5 21. Sc5 De8 22. Le2 Sb7 23. Sxb7 Txb7 24. Tdc1 Dd7 25. Te2

Någon större fara på taket hade det inte varit om Karpov spelat 25. - T8b8 jämte Lf8 (Bent Larsen i Expressen). I stället händer något förskräckligt.

25. - b3?? 26. axb3 Txb3?? 27. Dc1! Tb7 28. La6! T8b8 29. Lxb7 Txb7 30. Ta3 h6 31. Tac3 Sb5

Karpov kunde gett upp här med gott samvete, då Kortjnoj hade en hel halvtimme kvar, men handskakning är nu ingen av spelarnas starka sidor så det följde ytterligare:

32. Tc8† Kh7 33. T2c6 f6 34. Kg2 Df7 35. Dc2 a5 36. g4 fxe5 37. fxe5 a4 38. Ta8 Sa7 39. Ta6 De7 40. Txa4 Tc7 41. Db3 Sc6 42. Ta1 Sb4 43. Tc1 Tc4 44. Tb8 Txc1 45. Lxc1 Dc7 46. Txb4 Dxc1 47. Dd3 h5 48. Tb6 Lh6 49. gxh5 Dg5† 50. Dg3 Dd2† 1-0

Anm. för TfS
av Gunnar Johansson

Borås spelplats för Europa-Cup

Den 7:e Europa-cupen för lag startar för Sveriges del med en första kvalificeringstävling i Borås under tiden 5-10/9. Deltagarna i gruppen är, förutom Sverige, Rumänien, Belgien och Ungern. Som favorit till segern får betraktas Ungern, som annmält ett kanonlag med Portisch i spetsen. Det svenska laget, som toppas med Ulf Andersson, lär få inrikta sig på andra-platsen i strid med främst Rumänien. Men allt kan ju hända i schack! De två främst placerade lagen går vidare till fortsatt spel längre fram.

Sveriges Schackförbund har här gjort ett fint arbete dels genom att ha fått igenom önskemålet att hela gruppspelet äger rum i ett sammanhang och på en spelplats, vilket medför betydande inbesparingar för lagen, dels genom att ha lyckats få gruppspelet förlagt till Borås. Det blir alltså tillfälle för de svenska schackentusiasterna att se åtskilliga världsstjärnor i aktion och sådant händer ju inte varje dag.

PRESS - STOP

Kortjnoj hade klar fördel, kanske vinst, när det 13:e partiet avbröts efter 40 drag. Men söndagen den 20/8 blev en lyckodag för Karpov och kanske matchens vändpunkt. Först vann han oväntat det avbrutna 13:e partiet efter tidsnödsfel av Kortjnoj, sedan även det likaledes avbrutna 14:e partiet, dessförinnan hade 12:e partiet slutat remi - i skrivande stund alltså 3-1 för Karpov.

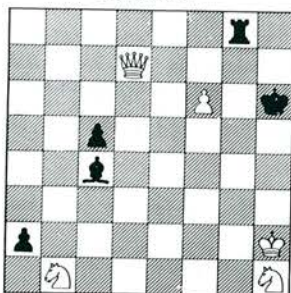
STUDIER

Red. A. Hildebrand, Uppsala och P. Perkonoja, Turku.

Originalbidrag och lösningar till Pauli Perkonoja, Parolastigen 12 B 20, SF-20350 Åbo 35, Finland.

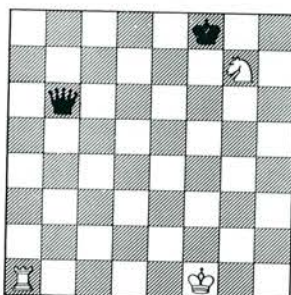
SEX ORIGINALSTUDIER

1997 V. Nestorescu
Rumänien

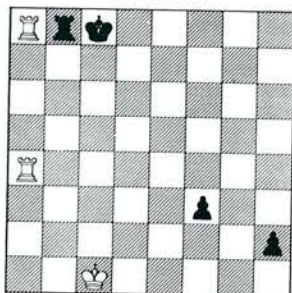
Vinst

2000 A. Åkerblom
Ödåkra/Sverige

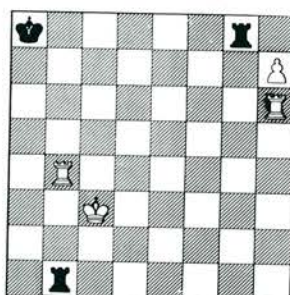
Remi

1998 E. Dobrescu
Rumänien

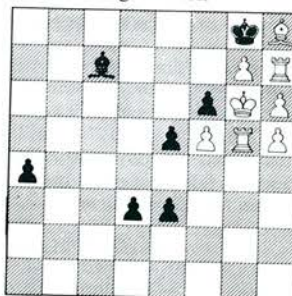
Remi

2001 V. Kalandadze
Sovjet

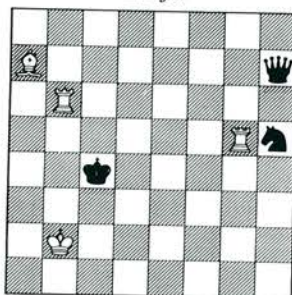
Vinst (Svart börjar)

1999 M. Dukić
Jugoslavien

Remi

2002 A. Maksimovskih
& V. Dolgov
Sovjet

Vinst

Denna gång kan vi glädja oss åt en riklig skörd av originalopus. Hedersplatsen nr. 2000 överläter vi åt vår "studiestormästare" veteranen Axel Åkerblom (vem annars?), som här gör en glädjande come back efter en tids nödtvunget uppehåll i studiekomponerandet. Hans alster, med det av honom även tidigare omhuldade materialet T+S mot D, är av stort praktiskt och teoretiskt intresse. Vi inleder med två rumänska kompositioner. Nestorescus studie är synnerligen innehållsrik (och svårlöst!) med bl a en rolig zig-zag-marsch av kungen. Hans landsman Dobrescus alster bjuder på "systematiska pjäsrörelser" med sK och tunga pjäser i en lustiger dans. Jugoslaven Dukić bidrar

med en "grotesk" med duellerande torn. Men behövs verkligen "mjölsäcken" på kungsflygeln? Pjäsrörelserna i Kalandadzes opus bör jämföras med de i Dobrescus. Likheten är påfallande, trots att förflyttningen här sker vågrätt och i en vinst- och inte remistudie. Maksimovskih & Dolgov laborerar också med systematiska pjäsrörelser. Synd att det hela skall fungera med idel schackar. Ett och annat stilla drag skulle nog varit en god krydda på anrättningen.

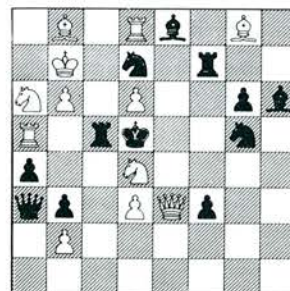
Vår lösningstävling med bokpris omfattar hela sextetten. Sänd lösningarna till Pauli Perkonoja före den 15 oktober.

??? PROBLEM

Bidrag och lösningar till
LENNART LARSSON, PI 1301,
S-443 00 Lerum

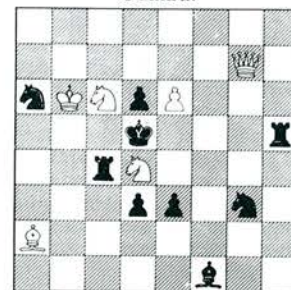
Problemen 13646–13654 tillägnade Hilding Fröberg, (60 år).

13645. Hilding Fröberg,
Handen.

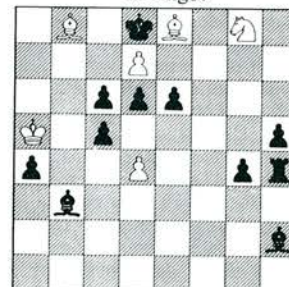
Matt i 2 drag.

13646. Axel Åkerblom,
Ödåkra.

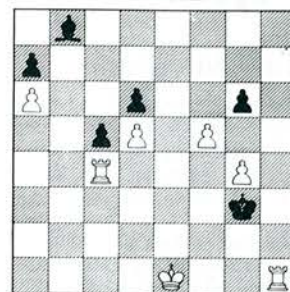
Matt i 3 drag.

13647. Jan Knöppel,
Lidingö.

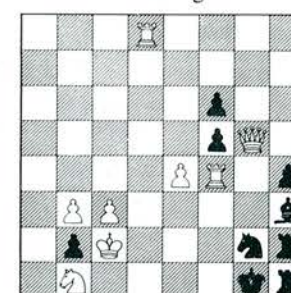
Matt i 3 drag.

13648. Herbert Hultberg,
Stockholm.

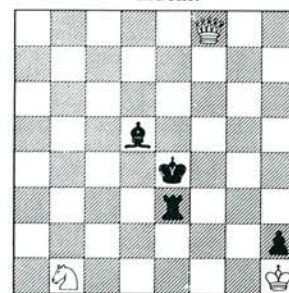
Matt i 4 drag.

13649. Bertil Gedda,
Göteborg.

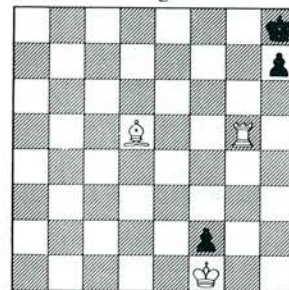
Självmat i 2 drag.

13650. Anders Lundström,
Vindeln.

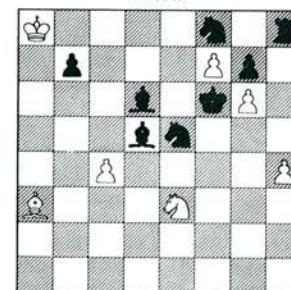
Hjälpmat i 2 drag.
(3 lösningar)

13651. Bo Lindgren,
Lidingö.

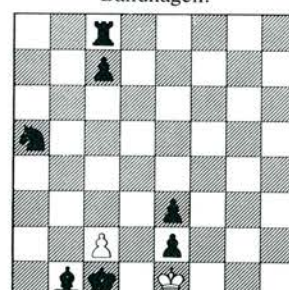
Seriehjälpmat i 17 drag.

13652. Manne Persson,
Mora.

Hjälpmat i 2 drag.
b) Se5 på h6. c) som b, Bh4
bort. Se3 på h4. d) som c,
La3 på h3.

13653. Christer Jonsson,
Bandhagen.

Hjälpmat i 6 drag.
b) Sa5 på a6. c) Lb1 på a1.
Vit börjar.

13654. Lennart Larsson, Lerum. Vit: Ka2 Dc2 Td1 Tg6 Se4 Bd4 e5 f2. Svart: Kd5 Th7 Lb8 Sa5 Ba4 a7 f5. Matt i 2 drag.

13655. Bo Wik, Hammerdal. Vit: Kd6 Da3 Tc6. Svart: Kb5 Sa4 Ba6. Matt i 2 drag.

13656. Erik Svedberg, Gnarp. Vit: Kd5 Tb6 Te5. Svart: Kg6 Tf4 Tf5 Sd6 Bh5. A) Svart börjar och hjälper vit att göra matt i 2 drag. B) Vit börjar och hjälper svart att göra matt i 2 drag.

Lösningstävlingen. I självmatten 13649 börjar vit och tvingar svart att göra matt i 2 drag. I hjälpmattorna 13650, 52 och 53 börjar svart och hjälper vit att göra matt i angivet antal drag. Undantag för version c i 53, där vit börjar. I seriedragaren 13651 drar svart ensam en serie av 17 drag, varefter en ställning uppkommer där vit kan sätta matt.

A-tävlingen omfattar spaltens samtliga problem 13645-13656. I den lättare B-tävlingen gäller det i detta häfte att lösa uppgifterna 13645, 13647, 13650 samt de tre problemen i notation 13654, 55 och 56. Ett bokpris utdelas i vardera tävlingen. Sänd lösningar senast 15/10 till Lennart Larsson, PL 1301, S-443 00 Lerum.

Med detta häftes tävling börjar andra halvårets lösningsturnering. I halvårsturn. utdelas två kontantpriser i var tävling. A: 50 och 30 kr. B: 35 och 20 kr.

Bokvinnare i häfte 3: Kjell Larsson, Djäknegatan 21, Uppsala (A-tävl) och Gustaf Nordlander, Hagstorp, Uddevalla (B-tävl).

Rättelse. Problemen 13635 och 36 i TfS nr 5 har kommit i fel ordningsföljd och beklagligt nog har diagrammen blivit felplacerade. Rätt är som nedan:

13635. Curt Stockman, Täby. Vit: Kh8 Tg4 Sa1 Sa8 Bh7. Svart: Kh1 Sd7 Bh2. A) Vit börjar och gör med svarts hjälp matt i 3 drag. B) Svart börjar och hjälper vit att göra matt i 3 drag.

13636. Lars Aksglaede, Sönderborg. (In Memoriam V. Röpke) Vit: Kc8 Te4 Lb3 Sg8. Svart: Kh7 Tf1 Tf4 Lal Lh3 Sf5 Bf6. Svart börjar och hjälper vit att göra matt i 2 drag. B) Lb3 på c2. C) Lb3 på g7.

Red. ber problemens författare och även lösarna om överseende för missödet. Lösningstiden utsträcks till 15 okt.

HILDING FRÖBERG 60 år

Den 4 aug. 1978 fyllde Hilding Fröberg, Tidsskrift för Schacks tidigare problemredaktör, 60 år. Denna schackbegåvning började sin problemistbana i Härnösand och många underfundiga schackbrev - gärna innehållande en och annan hemmagjord vits - sände han ut därifrån till problemvänner landet runt, och vi blev alla

väl medvetna om att där, i Nordens Athen, hade vi om inte en Platon så i alla fall en problemmakare av rang. Senare fick han en lägenhet på hand i Handen - för att nu försöka uttrycka sig å la jubilarer - där han slog ned sina bopålar och fortsatte med att skapa mattbildsproblem, sensationella tvådragare, läckra hjälpmatter och andra underbara saker. Mattbilden - denna väl problemkonstens äldsta konvention - har Hilding fått på hjärnan (förvisso kan man råka ut för sämre former av pippi) och att den böhmiska skolan är hans akademi är för alla uppenbart. Men han har inte - klurig som han är - försummat att i dessa sina mattbildsproblem laborera med strategiska inslag, varför han har blivit vår store, store "nyböhmare", en karakteristik som vi vet att han sannerligen inte har något emot. Och så gratulera vi till uppnåendet av en mycket förnämlig ålder.

Herbert Hultberg

VÄLLINGBY-VIKTORIAN

Vällingby Schacksällskap inbjuder härmed till den tionde Vällingby-Viktorian söndagen den 10 september 1978. Tävlingen går i 12 ronder modifierad Monrad med tidshandikapp. **Klassindelning** Klass A - mästarspelare i Sveriges Schackförbund. Klass B - Förstaklassspelare i Sveriges Schackförbund. Klass C - Övriga. Tävlingsledningen förbehåller sig rätten att i särskilda fall inplacera erkänt skickliga snabbschackspelare i högre klass än dessa anmält sig. **Tidshandikapp:** Samma klass 10-10 min. En klasskillnad 13-7 min. Två klassers skillnad 15-5 min. **Tidsprogram:** Deltagare skall infinna sig senast 9.30 för personlig anmälan. Speltiden: 10.00 till cirka 18.00. **Spellokal:** Församlingssalen, S:t Tomaskyrkan, Vällingby Centrum. **Priser:** 1.200, 700, 500, 300, 200 samt ytterligare ett antal 100 kronors priser beroende på antalet deltagare. Dessutom utdelas fyra ratingpriser. Ett pris i varje ratinggrupp: 1.800-1.899, 1.700-1.799, 1.600-1.699 och 1.599 eller lägre, samt 100 kr till bästa dam. Samma spelare kan endast få ett pris. **Anmälan** sker genom att insätta startavgiften 40 kronor på Vällingby SS postgirokonto nr 55 49 07-6 med angivande av klasstillhörighet och senast kända ratingtal. **För juniorer, som ej fyllt 19 år är startavgiften 20 kronor.** Sista anmälningsdag är tisdagen den 5 september. **Upplysningar:** Lave Bondesson 08/37 40 41 eller Peter Carlsten 08/94 57 24.

NYA SCHACKBÖCKER

Hultberg/Fröberg: SVENSKA MINIATYRER I URVAL 2:a korrigerade uppl. Innehåller de bästa svenska problemen med högst 7 pjäser. Endast ortodoxa problem. I allt över 200 kompositioner	20:—
Bo Lindgren: MASKROSOR En samling av det bästa som vår främste allround-komponist åstadkommit i både problem- och studieväg.	30:—
SM-1978 (SB-förlagets prydliga utgåva i lätthanterligt A-5 format). Ett kamp-SM!	15:—
Nytryck:	
Hildebrand: Blumenfeldgambiten	8:—
Jonasson: Albins motgambit	8:—
Göransson: Marshallangreppet	10:—
Neustadt: Damgambit II	10:—
Westerinen: Sc6!? i Sämischvarianten	16:—

Moms och porto tillkommer
SCHACKBULLETINENS FÖRLAG
Box 323 751 05 UPPSALA 1
Rekvirera vår nytkomna kostnadsfria antitvariska lista och schackfilatelistan.

ALLT I SCHACK

Encyklopedi över spelöppningar inb. E4	100:—
Encyklopedi över spelöppningar häft. E4	82:—
Informator Nr:24	60:—
Informator nr. 1 t.o.m. 23 per st.	46:—
Golombek: (Eng) Encyclopedia of Chess	72:—
Parma/Marović: (Eng) An Opening Repertoire for Black. häft.	31:—
Adams: (Eng) Najdorf Poisoned Pawn. häft.	27:50
Westberg: (Sv) 100 nya spelöppningsfällor	19:—
Westberg: (Sv) 125 andra spelöppningsfällor	20:—
Larsen: (Sv) Du kan kombinera del 1.	13.25
Larsen: (Sv) Du måste ha en plan del. 2	13:25
Larsen: (Sv) Testa Din spelstyrka del. 3	13:25
Larsen: (Sv) Taktik & teknik i slutspelet del. 4	13:25

STOCKHOLMS SCHACKFÖRLAG
Brännkyrkagatan 71 117 23 Stockholm
Tel. 08/69 42 37 Postgiro 550886-6

Data Schack

Utmanaren som har allt!

- 6 Svårighetsnivåer
- Problemlösningar för
- Två-Drag-Matt
- Handicap-schack
- Slumpvis utvald strategi
- En-Passant, Rockad
- Programbara spelsituationer
- Automatisk bondeförvandling
- Tänker som en människa

För ytterligare inform.
US/SCAN Nobelvägen 94 A
212 15 Malmö 040/29 12 59

VÄRLDSPAKET

Den rätta litteraturen
för varje schackvän:

Tio intressanta nummer

av schacktidsskrifter från
10 olika länder
endast kr 15:— .

Alla från 1960- och 70-talen.
Portofritt eller inbetalning till

Tidskrift för Schack

Box 7123, Göteborg 7,
Postgiro 60 46 34-6

Stöd damernas deltagande i OS!

Aktionsgruppen för dam-OS vill härmed vända sig till alla landets schackvänner för att få stöd till en insamling av antikvariska schackböcker och tidskrifter. Dessa är avsedda för en auktion som aktionsgruppen ämnar genomföra under september månad för att ge vårt damlag en chans att delta i dam-OS i Argentina i oktober 1978.

Sveriges Schackförbund har till OS anmält även ett damlag, men saknar medel för att bekosta den dyra resan.

Undertecknade har nu tagit initiativ till olika aktioner avsedda att trygga det svenska deltagandet i dam-OS. Vi anser att det vore en allvarlig tillbakagång om vi inställde damlagets deltagande, speciellt nu, när så lovande unga förmågor som Siv Bengtsson, Pia Cramling, m.fl. kommer att ingå i laget.

Vi vänder oss alltså till Dig och ber Dig att stödja vår aktion, vars målsättning är att insamla pengar till ett OS-deltagande. Detta kan ske i form av:

- 1) kontanta penningbidrag inbetalade till postgiro 470908-3242. Ange på talongen att medlen är avsedda för dam-OS.
- 2) donation av schacklitteratur (ny eller antikvarisk) som kan sändas till Tidskrift för Schack, Box 7123, 402 32 Göteborg 7, senast den 12/9 för att sedan auktioneras bort på en bokauktion.

VISA DIN SOLIDARITET! STÖD VÅR AKTION! DET ÄR BRÅTTOM!!!

Jolanta Dahlin Aktionsgruppen för dam-OS
Solveig Haraldsson Ingrid Svensson

BOKPAKET/TORNURET

Bokpaket:

Encyclopedia of Chess Openings, del 1-4 (4 vol) inbundna 360:— inkl. moms/porto
(del 5 - slutdelen - publiceras 1979 och kan förhandsbeställas)

Schackinformatör No 01-24 (24 vol) kartonerade 1.200:— inkl. moms/porto

(No 25 utkommer i september och kan förhandsbeställas)

100 partier vardera (okommenterade - algebraisk notation):

Spanskt	Franskt	Kungsgambit	Nimzovitsch
Sicilianskt	Engelskt	Damgambit	Aljechin/Pirc
Caro-Kann	Ben-Oni	Kungsindiskt	Holländskt/Grünfeld

12 volymer kartonerade (enstaka volymer 12:—/styck) 120:— inkl. moms/porto

Stora schackmästare (Veliki majstori saha), partier kommenterade på serbokroatiska - algebraisk notation:

Morphy	Pillsbury	Lasker	Maroczy	Aljechin 1	Reti
Anderssen	Steinitz	Schlechter	Rubinstein	Marshall	Bogoljubov
Cigorin	Tarrasch	Nimcovic	Capablanca	Vidmar	Aljechin 2

18 volymer kartonerade (enstaka volymer 18:—/styck) 240:— inkl. moms/porto

Tornuret:

Kvalitetsur med 3 års garanti (vinge sista minuten) 160:— inkl. moms/porto

NILS LINDE

Gröna stugans väg 45, 1 tr
S-127 34 SKÄRHOLMEN/SWEDEN
Tel. 08/97 27 49. Pg. 89 64 22-3